

Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže

Neoprávněné výhody ve smyslu ustanovení § 248 odst. 1, 2 TrZ mohou mít jak majetkový charakter, tak i nemajetkový charakter. Neoprávněné výhody imateriální povahy mají zpravidla ten důsledek, že konkurent, který narušil hospodářskou soutěž nekalosoutěžním jednáním, v důsledku toho rozvíjí svůj podnik, rozšiřuje dosavadní provoz, např. výrobu, poskytování služeb, zvětšuje svůj sortiment o nové výrobky či služby, získává lepší postavení na trhu, a někdy může dokonce i diktovat podmínky na trhu v určitém teritoriu a období, popř. také expanduje na nové trhy apod. Neoprávněné výhody majetkového charakteru budou zpravidla mít povahu majetkového prospěchu, který je vyjádřitelný v penězích, a to i např. ve formě zisku nebo jiného přírůstku na majetku.

Jestliže škoda je, byť jako součást újmy, zákonným znakem trestného činu, je třeba vždy zjišťovat a dokazovat její výši. Nelze-li zjistit přesnou výši škody, musí se zjistit alespoň její minimální výše, přičemž se tato minimální výše škody musí opírat o provedené důkazy tak jako každá jiná okolnost a nelze ji stanovit odhadem. V rozsudku musí být minimální výše škody stanovena ve výroku číselně a není možné ji určit jen slovním opisem.

Zásada volného hodnocení důkazů neznamena, že by soud ve svém rozhodování (v úvahách nad ním) měl na výběr, které z provedených důkazů vyhodnotí a které nikoli nebo o které z provedených důkazů své skutkové závěry (zjištění) opře a které opomene. Neakceptování důkazního návrhu obviněného, a to i opakovaného po shora uvedeném postupu, lze založit toliko třemi důvody: Prvním je argument, podle něhož tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Dalším je argument, podle kterého důkaz není s to ani ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost, čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídací potencí. Konečně třetím je pak nadbytečnost důkazu, tj. argument, podle něhož určité tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností (s praktickou jistotou) ověřeno nebo vyvráceno.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 5 Tdo 893/2013, ze dne 6.11.2013)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl o dovolání obviněného H. Č., proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 5. 2013, sp. zn. 12 To 13/2013, který rozhodl jako soud odvolací v trestní věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 40 T 8/2012, tak, že podle § 265k odst. 1 tr. ř. se zrušuje usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 5. 2013, sp. zn. 12 To 13/2013. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. se zrušují také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. se Vrchnímu soudu v Praze přikazuje, aby věc obviněného H. Č. v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. 40 T 8/2012, byl obviněný H. Č. uznán vinným přečinem porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. a), b) a f) trestního zákoníku (zák. č. [40/2009](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů – dále jen „tr. zákoník“), který spáchal tím, že v období od 26. ledna 2009 do 7. února 2011 v úmyslu opatřit

neoprávněný prospěch společnosti BERGGER, s. r. o., se sídlem P., (dále jen „BERGGER“), jejímž byl v tomto období jediným jednatelem, se ve snaze proniknout na relativně uzavřený trh s rakvemi, pohřebními doplňky a službami v oblasti pohřebnictví dopustil následujícího nekalosoutěžního jednání. Nejprve vytvořil legendu o dlouholeté tradici výrobce kvalitních švédských rakví BERGGER, ačkoliv věděl, že žádný takový výrobce neexistuje. Poté zahájil masivní reklamní kampaň na území celé České republiky propagující tohoto neexistujícího výrobce a jeho výrobky, a to zejména v propagačních materiálech, které rozesílal pohřebním službám na území celé České republiky v průběhu let 2009 a 2010, na billboardech umístěných podél dálnice D1 a v časopise Pieta, jehož vyšlo v průběhu let 2009-2010 pět čísel, přičemž první číslo, v němž byl též rozsáhlý článek o společnosti BERGGER, vyšlo v nákladu 17.000 kusů a bylo distribuováno za podpory BERGGER zdarma jako vzorové číslo, pozdější čísla vyšla již v nákladech nižších (poslední číslo v nákladu 200 kusů). K propagaci při tom využíval fotografie jiných výrobců rakví, zejména polského výrobce Lindner, které nechal upravit tak, aby fotografie obsahovaly logo „BERGGER“ ve žlutém provedení na modrém podkladu s doplňkem v podobě švédské vlajky. Vzhledem k malému odběru na území celé České republiky současně distribuovaných rakví tzv. německého typu vydávaných za výrobek společnosti BERGGER v průběhu roku 2009 chtěl získat podíl na trhu na úkor dvou nejvýznamnějších výrobců a distributorů dřevěných rakví v České republice, a sice jednak MOSER LEGNO, s. r. o., se sídlem P., (dále jen „MOSER LEGNO“), a jednak SETORA, s. r. o., se sídlem S., (dále jen „SETORA“), tím, že vůči oběma bude podán návrh na zahájení insolvenčního řízení na základě fiktivní faktury a zároveň bude nepravdivě informovat pohřební služby na území celé České republiky o nemožnosti odběru zboží a jakéhokoliv nakládání s ním po dobu takto probíhajícího řízení. K tomu využil bezdomovce G. D., kterého nechal přebývat v domě na adrese P., V. ..., a kterého využíval na různé manuální práce, nejprve mu zajistil zahlazení všech odsouzení a změnu jména na C. R., aby vzbuzoval důvěryhodnost, za tím účelem jej také nechal označovat titulem PhDr., ačkoliv vysokoškolské vzdělání nemá, dále na něj nechal převést 10/100 společenského podílu ve společnosti ATC - Auto Truck Centrum, s. r. o., se sídlem B., jejímž jediným jednatelem a společníkem se (PhDr.) C. R. stal 8. 10. 2009, současně nechal k témuž datu změnit obchodní firmu společnosti na Transportes y Excavaciones Hermanos Espinosa, s. r. o., a sídlo na P., druhým společníkem společnosti s podílem 90/100 se k témuž datu stala společnost RAMIREZ, s. r. o., se sídlem P., jejímž jediným jednatelem a společníkem k uvedenému datu byl taktéž C. R., což v jeho prospěch již dříve k 24. 7. 2009 zařídil obviněný. Poté obviněný nechal připravit následující návrhy na zahájení insolvenčního řízení datované 23. 10. 2009, které dne 24. 11. 2009 nechal před notářskou tajemnicí H.S. pověřenou JUDr. P.B., notářem v P., v jeho kanceláři v P., podepsat za současného ověření podpisu C. R., který ovšem smysl a důsledky tohoto podpisu nechápal, a to:

1) návrh na zahájení insolvenčního řízení vůči MOSER LEGNO na podkladě neexistujícího závazku vyplývajícího z fiktivní faktury č. 9157 znějící na částku 15.000,- Kč, (17.850,- Kč s DPH), splatné dne 14. 7. 2009, vystavené společností ATC - Auto Truck Centrum, s. r. o. (později Transportes y Excavaciones Hermanos Espinosa, s. r. o.), na základě údajného plnění objednávky přepravy rakví, která měla proběhnout řádně a včas, doplněný nepravdivým tvrzením o údajném prodlení s plněním peněžitých závazků vůči Finančnímu úřadu v Pelhřimově a Okresní správě sociálního zabezpečení Pelhřimov,

2) návrh na zahájení insolvenčního řízení vůči SETORA na podkladě neexistujícího závazku vyplývajícího z fiktivní faktury č. 9155, znějící na částku 15.000,- Kč, (17.850,- Kč s DPH), splatné dne 14. 7. 2009, vystavené společností ATC - Auto Truck Centrum, s. r. o. (později Transportes y Excavaciones Hermanos Espinosa, s. r. o.), na základě údajného plnění objednávky přepravy rakví, která měla proběhnout řádně a včas, doplněný nepravdivým tvrzením o údajném prodlení s plněním peněžitých závazků vůči Finančnímu úřadu v Semilech a Okresní správě sociálního zabezpečení v Semilech.

Následně nechal prostřednictvím své asistentky M. V., zaslat:

a) návrh na zahájení insolvenčního řízení vůči společnosti MOSER LEGNO Krajskému soudu v Českých Budějovicích, kterému byl doručen dne 25. 11. 2009 a který téhož dne vydal pod č. j. KSCB 28 INS 8341/2009-A-4 usnesení o zahájení insolvenčního řízení ve věci dlužníka MOSER LEGNO, jež bylo téhož dne zveřejněno v insolvenčním rejstříku, a věřitelé dlužníka byli vyzváni k přihlášení svých pohledávek v insolvenčním řízení, následně dne 15. 12. 2009 Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl usnesením, že se insolvenční řízení zastavuje, neboť věřitel – společnost Transportes y Excavaciones Hermanos Espinosa, s. r. o., svoji pohledávku za dlužníkem, společností MOSER LEGNO, nedoložil,

b) návrh na zahájení insolvenčního řízení vůči společnosti SETORA Krajskému soudu v Hradci Králové, jemuž byl doručen dne 25. 11. 2009 a který téhož dne vydal pod č. j. KSHK 40 INS 8337/2009-A-2 vyhlášku o zahájení insolvenčního řízení ve věci dlužníka SETORA, kterou téhož dne zveřejnil v insolvenčním rejstříku, a věřitelé dlužníka byly vyzváni k přihlášení svých pohledávek v insolvenčním řízení, následně dne 29. 12. 2009 Krajský soud v Hradci Králové rozhodl usnesením, že se insolvenční řízení zastavuje, neboť věřitel nesplnil povinnost zaplatit zálohu na krytí nákladů řízení.

Současně s tím obviněný prostřednictvím své asistentky M. V. ve snaze dosáhnout přechodu dosavadních zákazníků společností MOSER LEGNO a SETORA k novému dodavateli, konkurenční společnosti BERGGER, nechal připravit a následně rozeslat ve dnech 15. a 16. prosince 2009 z Pošty Praha 1, Jindřišská 14, doporučené dopisy pod hlavičkou neexistujícího Exekučního a insolvenčního úřadu Praha, se sídlem Na Míčánkách 12, 110 00 Praha 10, tel. č. ..., mobil ..., e-mail urad@exe-insol.cz, s upozorněním na probíhající insolvenční řízení vůči společnostem MOSER LEGNO a SETORA s nepravdivými tvrzeními, že veškeré zboží od obou těchto subjektů jako dlužníků je součástí konkurzní podstaty a není možné je nadále distribuovat ani nabízet konečným zákazníkům, a proto má být řádně uskladněno nebo neprodleně vráceno majiteli, čímž se lze vyhnout možným nárokům vznesených insolvenčním správcem, dále nemají být hrazeny jakékoliv faktury za odebrané zboží, které později budou uhrazeny na zvláštní účet oznámený insolvenčním správcem, přičemž tyto zásilky byly odeslány celkem 320 pohřebním službám na území celé České republiky, z čehož bylo 268 zásilek také doručeno a 52 zásilek se jako nedoručené vrátili na Poštu Praha 1, Jindřišská 14.

Zároveň v tomto období obviněný nechal opět obchodní zástupce BERGGER objíždět pohřební služby na území celé České republiky s nabídkou rakví a dalších pohřebních doplňků pod značkou BERGGER.

Tímto jednáním obviněný vyvolal znepokojení u pracovníků a vlastníků pohřebních služeb na území celé České republiky, kteří před tím odebírali zboží od MOSER LEGNO a SETORA a kteří zpravidla ověřovali informace o probíhajícím insolvenčním řízení u těchto svých dodavatelů, někteří se pokoušeli zjistit i informace od neexistujícího Exekutorského a insolvenčního úřadu Praha.

Současně tímto jednáním vyvolal potřebu okamžité reakce obou poškozených společností, a to MOSER LEGNO a SETORA, které musely prostřednictvím svých zaměstnanců za vysokých finančních nákladů kontaktovat všechny své stávající i potenciální odběratele s vysvětlením, že se staly obětí podvodu a že na jejich vzájemných dosavadních vztazích a na fungování poškozených jako dodavatelů se nic nemění. Obě společnosti se bránily zejména telefonicky a písemně, ale též tím, že zástupci obou společností osobně objížděli pohřební služby, s nimiž do té doby spolupracovali, aby jim vysvětlili, že na dosavadní spolupráci se nic nemění a tvrzené údaje o insolvenční se nezakládají na pravdě. Obě poškozené společnosti tak vynaložily značné prostředky na poštovné, telekomunikaci, cestovné, mzdy svých zaměstnanců, které k této agendě vyčlenily, jakož i na právní zastoupení přímo v insolvenčním řízení. Jednání obviněného bylo též způsobilé poškodit dobré jméno obou

poškozených společností, neboť tato informace se na relativně uzavřeném trhu s rakvemi a pohřebními doplňky rychle rozšířila i mezi dosud neoslovenými subjekty.

I z důvodu rychlých obranných opatření obou poškozených společností MOSER LEGNO a SETORA popsané jednání obviněného nemělo zásadní vliv na změnu klientely obou poškozených společností, které byly ve vztahu ke společnosti BERGGER soutěžiteli. Společnosti BERGGER takové jednání nepřineslo prospěch v podobě zisku nové stálé klientely, takže činnost společnosti BERGGER na českém trhu byla v průběhu roku 2010 významně utlumována a nakonec trh opustila, za celou dobu svého působení pak prodala jen několik málo stovek rakví a též nějaké pohřební doplňky.

Obviněný tak jednal v rozporu s § 44 odst. 1 zák. č. [513/1991](#) Sb., obchodního zákoníku, v tehdy účinném znění (dále jen „obch. zák.“), neboť se dopustil jednání v hospodářské soutěži, které bylo v rozporu s dobrými mravy soutěže, a bylo způsobilé přivodit újmu jednotlivým soutěžitelům a spotřebitelům, přičemž naplnil zároveň znaky zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže v podobě:

1. klamavé reklamy ve smyslu § 44 odst. 2 písm. a) a § 45 obch. zák., protože šířil údaje o vlastním podniku, jeho výrobcích a výkonech, které byly způsobilé vyvolat klamnou představu a zjednat tím vlastnímu podniku v hospodářské soutěži prospěch na úkor jiných soutěžitelů nebo spotřebitelů,
2. klamavého označování zboží a služeb ve smyslu § 44 odst. 2 písm. b) a § 46 obch. zák., protože klamavě označoval zboží údaji, které byly způsobilé vyvolat v hospodářském styku mylnou domněnku, že jím označené zboží pochází z určitého státu a od určitého výrobce a že vykazují zvláštní charakteristické znaky a zvláštní jakost, a
3. zlehčování podle § 44 odst. 2 písm. f) a § 50 obch. zák., protože uváděl a rozšiřoval o poměrech a výrobcích jiného soutěžitele nepravdivé údaje způsobilé tomuto soutěžiteli přivodit újmu.

Za tento přečin byl odsouzen podle § 248 odst. 1 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 10 (deseti) měsíců. Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku mu byl výkon tohoto trestu podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 3 (tří) let. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku mu byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu jakékoliv obchodní společnosti nebo družstva na dobu 3 (tří) roků.

Obviněný C. R., důchodce, trvale bytem P., N. 14. ř. č. ..., byl zproštěn podle § 226 písm. c) tr. ř. obžaloby státního zástupce Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 4. 10. 2012, sp. zn. 1 KZV 106/2011, pro skutek, jímž měl spáchat trestný čin porušování závazných pravidel hospodářského styku podle § 127 odst. 1 zák. č. [140/1961](#) Sb., trestního zákona, ve znění účinném do 31. 12. 2009, neboť nebylo prokázáno, že tento skutek spáchal obviněný.

Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byly poškozené společnosti MOSER LEGNO, s. r. o. a SETORA, s. r. o. odkázány se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Vrchní soud v Praze, který rozhodoval jako soud odvolací o odvolání obviněného H. Č. a poškozených společností MOSER LEGNO a SETORA, rozhodl usnesením ze dne 7. 5. 2013, sp. zn. 12 To 13/2013, tak, že z podnětu podaných odvolání se napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. ř. zrušuje ve výroku o náhradě škody. Podle § 265 tr. ř. rozhodl tak, že podle § 229 odst. 1 tr. ř. (obviněný H. Č.), resp. podle § 229 odst. 3 tr. ř. (obviněný C. R.) byly poškozené společnosti MOSER LEGNO a SETORA odkázány se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Ostatní výroky zůstaly nedotčeny.

Proti uvedenému usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 5. 2013, sp. zn. 12 To 13/2013, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. 40 T 8/2012, podal obviněný

H. Č. prostřednictvím obhájce JUDr. O.Ch. dovolání z důvodů uvedených v § 265b odst. 1 písm. d) a g) tr. ř. V podrobnostech dovolatel uvedl, že jej dne 30. 3. 2013 kopl kůň do pravé holeně a způsobil mu vážné zranění. S tímto zraněním měl obviněný potíže déle než po dobu jednoho měsíce a dne 5. 5. 2013 se mu zranění zhoršilo natolik, že byl nucen navštívit lékaře, který mu doporučil klid na lůžku. V noci z 6. 5. na 7. 5. 2013 obviněný měl zdravotní potíže, zvracel a 7. 5. 2013 opět musel navštívit lékaře, který mu nařídil přísný klidový režim. Obviněný byl řádně předvolán k veřejnému zasedání o odvolání u Vrchního soudu v Praze na den 7. 5. 2013. Vzhledem k zhoršení jeho zranění dne 5. 5. 2013 uvědomil dne 6. 5. 2013 soud o svém zdravotním stavu, omluvil se z veřejného zasedání o odvolání nařízeného na den 7. 5. 2013 a požádal soud o zrušení nařízeného termínu veřejného zasedání a o nařízení termínu nového a výslovně uvedl, že nesouhlasí s konáním jednání v jeho nepřítomnosti. Obviněný zajistil, aby tato omluva včetně lékařské zprávy byla doručena do podatelny Vrchního soudu v Praze dne 6. 5. 2013. Následující den 7. 5. 2013 v 8:28 hod. pro jistotu zaslala manželka obviněného Vrchnímu soudu elektronickou poštou další omluvu z veřejného zasedání a připojila k tomuto e-mailu přílohu s lékařskou zprávou obviněného ze dne 7. 5. 2013. Odvolací soud i přes obdržení 2 omluv včetně lékařských zpráv od obviněného, které obě výslovně obsahovaly text, že obviněný trvá na své účasti u veřejného zasedání o odvolání, věc projednal a rozhodl ve věci. Podle názoru obhajoby tak bylo porušeno právo obviněného na spravedlivý proces podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Dovolatel dále namítal, že společnost BERGGER se svým jednáním na trhu výrobců rakví neprosadila a svým jednáním nezpůsobila žádnou škodu. Po přečtení výpovědí zástupců pohřebních společností působících na území České republiky, vyšlo najevo, že nabídka společnosti BERGGER ani informace o tom, že dva největší výrobci rakví v České republice, společnosti SETORA a MOSER LEGNO jsou v insolvenční, nevedly k přesunu odběratelů na trhu s rakvemi směrem ke společnosti BERGGER. Pro spáchání výše souzeného přečinu je nutné, aby činem byla způsobena ve větším rozsahu újma jiným soutěžitelům nebo aby obviněný opatřil předmětným jednáním sobě nebo jinému ve větším rozsahu neoprávněné výhody. Vzhledem k tomu, že k újmě nebo opatření neoprávněných výhod nedošlo, nemohl obviněný naplnit skutkovou podstatu tohoto přečinu.

Obhajoba také upozornila, že soudy nižších stupňů neuvěřily výpovědi J. Č., který vypověděl, že společnost ATC - Auto Truck Centrum, s. r. o., později přejmenovaná na Transportes y Excavaciones Hermanos Espinosa, s. r. o., převedl přímo na spoluobviněného R., a to bez jakékoliv ingerence obviněného H. Č., a naopak tvrdí, že Č. R. používal jako tzv. živého nástroje, což by bylo v rozporu s touto svědeckou výpovědí.

Podle dovolatele je z výše uvedeného patrné, že v nalézacím ani odvolacím řízení nebylo prokázáno, že došlo jednáním obviněného Č. k naplnění objektivní stránky přečinu porušování předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle ustanovení § 248 odst. 1 tr. zákoníku. Závěrem dovolatel navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 5. 2013, sp. zn. 12 To 13/2013, a zrušil rovněž rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. 40 T 8/2012, a dále postupoval podle § 265l tr. ř. Pokud by Nejvyšší soud zamýšlel podané dovolání projednat v neveřejném zasedání, tak dovolatel vyjádřil s tímto projednáním výslovný souhlas.

Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, jemuž bylo dovolání obviněného H. Č. doručeno ve smyslu § 265h odst. 2 tr. ř., se k němu vyjádřil tak, že za relevantní z hlediska jím uplatněných důvodů dovolání lze považovat jednak námitku odepření práva na projednání věci v jeho přítomnosti, tak i námitku, že jeho jednáním nebyla naplněna objektivní stránka přisouzeného přečinu. Státní zástupce však má za to, že obě uvedené námitky jsou zjevně neopodstatněné.

Pokud jde o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. d) tr. ř., z dostupného spisového materiálu, resp. ani ze samotných námitek obviněného nelze dovodit, že by nebyly splněny elementární

předpoklady pro konání veřejného zasedání odvolacího soudu, spočívající např. v řádném vyrozumění o jeho konání. Z odůvodnění usnesení Vrchního soudu v Praze přitom vyplývá, že obviněný byl o konání veřejného zasedání toliko vyrozumíván, nebyl k němu tedy předvoláván. Přítomnost obviněného pak nebyla nutná ani z důvodu zachování jeho práva na vyjádření k provedeným důkazům, neboť odvolací soud v rámci veřejného zasedání dokazování neprováděl, neboť důkazní návrhy obviněného zamítl. Odvolací soud tedy nedal jednoznačně najevo, že nemůže jednat a rozhodovat v nepřítomnosti obviněného (srov. přiměřeně rozhodnutí č. 36/2004 a č. [38/2003](#) Sb. rozh. tr.). Údajně nastalé zdravotní komplikace obviněného tedy nepředstavovaly překážku konání veřejného zasedání o podaném odvolání. Nad rámec tohoto konstatování lze dále poukázat i na obsah obviněným připojených lékařských zpráv, z nichž se přitom (byť toliko z laického pohledu) nějaké závažnější zdravotní komplikace skutečně obviněnému bránící v účasti u veřejného zasedání nepodávají. Naopak je třeba se pozastavit nad tím, že obviněný byl dne 5. 5. 2013 ošetřen v Thomayerově nemocnici, tj. v Praze, v níž se zjevně zdržuje, přičemž podle této zprávy je mu (pouze) doporučen klid na lůžku. Jakékoli skutečně významné zdravotní komplikace z této zprávy nevyplývají. Třebaže na základě této zprávy, z níž obviněný dovozoval, že má „nařízen“ klid na lůžku a přes tvrzené zhoršení zdravotního stavu však obviněnému nic nebránilo, aby uskutečnil cestu do Žatce, tj. místa vzdáleného několik desítek kilometrů od Prahy, což je patrné ze skutečnosti, že zde měl být ošetřen s údajnými dalšími komplikacemi v den konání veřejného zasedání. Nelze si zároveň nevšimnout, že zároveň s tím obviněný i vypověděl plnou moc svému obhájci. Uvedené okolnosti tak nasvědčují spíše účelovému a obstrukčnímu jednání obviněného ve snaze oddálit pravomocné rozhodnutí. Nelze přitom odvolacímu soudu vytýkat, pokud takový obstrukční postup obviněného neakceptoval a překážky v konání veřejného zasedání v jeho nepřítomnosti neshledal.

Pokud jde o námitky hmotněprávní povahy, ani s těmi se nelze podle názoru státního zástupce ztotožnit. Pokud jde o správnost použité právní kvalifikace, je třeba vyzdvihnout skutečně velmi podrobné a pečlivé odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně, jež se naplněním znaků skutkové podstaty přisouzeného přečinu zabývalo zcela všestranně, přičemž k jeho právním úvahám (na str. 65 - 71 jeho rozsudku) v podstatě nelze cokoli dodat. Právnímu hodnocení tak rozhodně nelze vytknout, že by opomíjelo některý ze znaků objektivní stránky skutkové podstaty přečinu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. a), b) a f) tr. zákoníku.

V prvé řadě nelze akceptovat námitku obviněného, že společnost BERGGER se na trhu rakví neprosadila a nezpůsobila žádnou škodu. K tomu je třeba zdůraznit, že citovaná skutková podstata neobsahuje znak „škody“, ale znak „újm“, jež je pojmem širším a zahrnuje i újmu nemajetkovou. Nalézací soud zde přitom velmi přílehlavě poukázal i na poškození pověsti právnické osoby v rámci relevantního trhu, k čemuž jednáním obviněného jednoznačně došlo. Zároveň je však třeba uvést, že nalézací soud se podrobně zabýval i způsobením škody materiální, když tato podle jeho hodnocení zjevně přesáhla hranici škody větší, jež lze v návaznosti na ustanovení § 138 odst. 1, 2 tr. zákoníku vztáhnout i na stanovení náležitého rozsahu „újm“. Je pak sice skutečností, že jednání obviněného nevedlo k přesunu odběratelů na relevantním trhu směrem ke společnosti obviněného, což však nelze považovat za právně podstatné. Takový následek, tj. skutečný přesun odběratelů totiž uvedená skutková podstata nepředpokládá, když pro její naplnění postačí následek v podobě způsobení újmy, či opatření neoprávněné výhody. V daném případě je přitom újma ostatních soutěžitelů mj. reprezentována náklady, které museli vynaložit k odvrácení negativních důsledků vyplývajících z protiprávního jednání obviněného. Obviněnému tak nelze přičíst k dobru samotnou skutečnost, že k zamýšlenému odlivu odběratelů od konkurenčních soutěžitelů nedošlo, když se tak stalo na základě okolností na jeho vůli nezávislých. K samotnému trestně právně relevantnímu následku totiž došlo již v tom okamžiku, kdy u poškozených společností vznikla v důsledku v podstatě zcela predátorského postupu obviněného újma většího rozsahu.

Stejně tak jako právně irelevantní je třeba hodnotit námitku obviněného, že se na relevantním trhu

neprosadil, když ani taková okolnost není zahrnuta mezi znaky příslušné skutkové podstaty. Pokud snad touto námitkou obviněný zamýšlel zpochybnit samou existenci soutěžního vztahu mezi společnostmi BERGGER a poškozenými společnostmi, nelze to z jejího obsahu jednoznačně dovodit. K tomu je ale třeba zdůraznit, že odpovědnost za formulaci dovolacích námitek leží primárně na obviněném, přičemž námitky obviněným v dovolání nekonkretizované nelze za obviněného domýšlet (srov. např. rozhodnutí Ústavního soudu, sp. zn. I. ÚS 452/07, citováno podle usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 6 Tdo 435/2013). Toliko pro úplnost lze dodat, že existencí soutěžního vztahu mezi společnostmi obviněného a poškozenými společnostmi se přitom nalézací soud rovněž zabýval a tuto úvahu přesvědčivým způsobem odůvodnil (srov. zejména jeho rozbor na str. 66 rozsudku). Lze tak uzavřít, že obviněným vznesené námitky nejsou způsobitelné jakkoli zpochybnit hmotněprávní závěry soudů obou stupňů.

Pokud dále obviněný vytýkal soudům obou stupňů, že neuvěřily výpovědi svědka J. Č., je zcela evidentní, že jde o námitku, jež zvolenému hmotněprávnímu důvodu dovolání obsahově neodpovídá a v dovolacím řízení k ní nelze přihlížet. Lze tu toliko odkázat na ustálený judikatorní výklad dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., jenž není naplněn námitkami, které jsou polemikou se skutkovým zjištěním soudů, se způsobem hodnocení důkazů nebo s postupem při provádění důkazů (srov. usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 7 Tdo 686/2002). Z formulace podaného dovolání přitom ani není patrné, jaké konkrétní hmotněprávní závěry z (údajně) pravdivé výpovědi jmenovaného svědka obviněný dovozuje, nehledě na skutečnost, že hodnota výpovědi tohoto svědka byla pro závěr o vině obviněného v podstatě podružná. Jde tak o námitku nejen obsahově neodpovídající zvolenému důvodu dovolání, ale v podstatě bezobsažnou. Přitom je třeba zdůraznit, že zejména soud nalézací v dané věci řádně zjistil skutkový stav bez důvodných pochybností, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí (§ 2 odst. 5 tr. ř.). Zároveň řádně provedené důkazy oba soudy pečlivě hodnotily, přihlížejíce ke všem skutečnostem jak jednotlivě, tak i v jejich vzájemných souvislostech, a v souladu s pravidly formální logiky, tj. zcela v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů (§ 2 odst. 6 tr. ř.).

Po zvážení shora uvedených skutečností státní zástupce dospěl k závěru, že dovolání obviněného je jako celek zjevně neopodstatněné. Proto státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství navrhl, aby Nejvyšší soud takto podané dovolání v neveřejném zasedání, k jehož konání může přistoupit podle § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř., jako zjevně neopodstatněné podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl. Současně podle § 265r odst. 1 písm. c) tr. ř. státní zástupce souhlasil s tím, aby Nejvyšší soud v neveřejném zasedání učinil i jiné, než navrhované rozhodnutí.

Nejvyšší soud jako soud dovolací nejprve v souladu se zákonem zkoumal, zda není dán některý z důvodů pro odmítnutí dovolání podle § 265i odst. 1 tr. ř., a na základě tohoto postupu shledal, že dovolání ve smyslu § 265a odst. 1, 2 písm. h) tr. ř. je přípustné, bylo podáno osobou oprávněnou [§ 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř.], řádně a včas (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.) a splňuje náležitosti dovolání. Protože dovolání lze podat jen z důvodů taxativně vymezených v § 265b tr. ř., Nejvyšší soud dále posuzoval, zda obviněným vznesené námitky naplňují jím tvrzené dovolací důvody, a shledal, že dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. d), g) tr. ř. byly uplatněny alespoň zčásti v souladu se zákonem vymezenými podmínkami. Následně se Nejvyšší soud zabýval důvodem odmítnutí dovolání podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř., tedy zda nejde o dovolání zjevně neopodstatněné, přičemž ani tento důvod pro odmítnutí dovolání neshledal. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší soud neshledal ani jiné důvody pro odmítnutí dovolání obviněného podle § 265i odst. 1 tr. ř., přezkoumal podle § 265i odst. 3 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost těch výroků napadeného rozhodnutí, proti nimž bylo toto dovolání podáno, v rozsahu a z důvodů uvedených v dovolání, jakož i řízení napadeným částem rozhodnutí předcházející. K vadám výroků, které nebyly dovoláním napadeny, Nejvyšší soud přihlížel, jen pokud by mohly mít vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno dovolání.

Dovolatel předně uplatnil dovolací důvod podle ustanovení § 265b odst. 1 písm. d) tr. ř., který

spočívá v tom, že byla porušena ustanovení o přítomnosti obviněného v hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání. Dovolatel v rámci tohoto dovolacího důvodu konkrétně namítal, že jej dne 30. 3. 2013 kopl kůň do pravé holeně a způsobil mu vážné zranění. S tímto zraněním měl obviněný potíže déle než po dobu jednoho měsíce a dne 5. 5. 2013 se mu zranění zhoršilo natolik, že byl nucen navštívit lékaře, který mu doporučil klid na lůžku. V noci z 6. 5. na 7. 5. 2013 obviněný měl zdravotní potíže, zvracel a 7. 5. 2013 opět musel navštívit lékaře, který mu nařídil přísný klidový režim. Obviněný byl řádně předvolán k veřejnému zasedání o odvolání u Vrchního soudu v Praze na den 7. 5. 2013. Vzhledem k zhoršení jeho zranění dne 5. 5. 2013 uvědomil dne 6. 5. 2013 odvolací soud o svém zdravotním stavu, omluvil se z veřejného zasedání o odvolání nařízeného na den 7. 5. 2013 a požádal odvolací soud o zrušení nařízeného termínu veřejného zasedání a o nařízení termínu nového a výslovně uvedl, že nesouhlasí s konáním jednání v jeho nepřítomnosti. Obviněný zajistil, aby tato omluva včetně lékařské zprávy byla doručena do podatelny Vrchního soudu v Praze dne 6. 5. 2013. Následující den 7. 5. 2013 v 8:28 hod. pro jistotu zaslala manželka obviněného odvolacímu soudu elektronickou poštou další omluvu z veřejného zasedání a připojila k tomuto emailu přílohu s lékařskou zprávou obviněného ze dne 7. 5. 2013. Odvolací soud i přes obdržení 2 omluv včetně lékařských zpráv od obviněného, které obě výslovně obsahovaly text, že obviněný trvá na své účasti u veřejného zasedání o odvolání, věc projednal a rozhodl ve věci. Podle názoru obhajoby tak bylo porušeno právo obviněného na spravedlivý proces podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Nejvyšší soud ověřoval tyto dovolatelem uplatněné námitky na základě předloženého spisového materiálu, z něž zjistil následující skutečnosti. Obhájce obviněného v přípise datovaném dne 6. 5. 2013 sděluje soudu, že jeho klient byl včera (tj. 5. 5. 2013) ošetřen v Thomayerově nemocnici s poraněním dolní končetiny a s tím, že byl současně hospitalizován. Současně podotknul, že jeho klient trvá na své účasti u odvolacího řízení, a proto požádal o odročení nařízeného veřejného zasedání (srov. č. l. 4048 spisu). Podle lékařské zprávy ze dne 5. 5. 2013 byl obviněný subjektivně zcela bez potíží, horečky a zimnici negoval, objektivně měl obviněný defekt velikosti cca 3 cm na ventrální straně bérce po exprimaci hematomu, sahající do hloubky cca 2 cm do měkkých tkání. Obviněnému byl doporučen klid na lůžku. Na kontrolu se měl dostavit v úterý (srov. č. l. 4050 spisu). Z uvedeného tedy nevyplývá, jak tvrdil obhájce, že obviněný H. Č. byl hospitalizován. Z této lékařské zprávy pak ani nevyplývá, že by mu byl nařízen klid na lůžku, když se v ní uvádí pouze doporučení klidu na lůžku, přičemž se zde současně zdůrazňuje, že obviněný byl subjektivně zcela bez potíží, horečky a zimnici negoval. Obviněný H. Č. ve svém přípise ze dne 6. 5. 2013 adresovaném odvolacímu soudu uvádí, že z důvodu zhoršení jeho zranění nohy /kopnutí koněm/ z minulého měsíce a následného ošetření v Thomayerově nemocnici se omlouvá z nařízeného odvolacího řízení proti rozsudku 40 T 8/2012 zítra v 8:30 hod (tj. 7. 5. 2013). Byl mu nařízen klid na lůžku a převaz v úterý. Požádal tímto o nový termín veřejného zasedání a vyjádřil svůj nesouhlas se zahájením jednání bez jeho přítomnosti (srov. č. l. 4052 spisu). Podle protokolu o veřejném zasedání konaném dne 7. 5. 2013 bylo po tiché poradě senátu vyhlášeno usnesení, že omluva obviněného H. Č. se neuznává, jelikož z ní nevyplývá nic, co by odůvodňovalo závěr, že se obviněný nemůže veřejného zasedání zúčastnit. K dotazu předsedy senátu obhájce uvedl, že mu volala manželka obviněného s tím, že obviněný je skutečně hospitalizován, a že materiály týkající se jeho hospitalizace dodá dodatečně. Po tiché poradě senátu bez přerušování jednání bylo následně vyhlášeno usnesení, že veřejné zasedání bude konáno v nepřítomnosti mj. obviněného H. Č. (srov. č. l. 4055 - 4056 spisu). Podle lékařské zprávy ze dne 7. 5. 2013, která byla obviněnému vystavena v nemocnici v Žatci, se tento den dostavil obviněný k ošetření poranění ze dne 30. 3. 2013. Ze zprávy se dále podává, že byl předchozí den ošetřen převazem v Thomayerově nemocnici. Objektivně byl obviněný hodnocen jako klidný, chodí, schvácený, TK 140/90, P98/min, subfebrilní 37,9C, nauzeózní, břicho měkké, nebolí na pohmat a poklep, rána na pravém bérce se zarudnutím okrajů, mírný otok, bez hematomu, bez retence, bez fluktuace, serohnisavá sekrece otisková. Obviněnému byl doporučen přísný klidový režim, šetření končetiny, chůze co nejméně, elevovat, nasucho ledovat, kontrola a převaz následující den v

chirurgické ambulanci. Pouze při zhoršení doporučil lékař hospitalizaci (srov. č. l. 4060 spisu). Je tedy zřejmé, že ani dne 7. 5. 2013 nebyl obviněný H. Č. hospitalizován a byl schopen chůze. Z předloženého spisového materiálu se přitom nepodává, že by následně doložil lékařské zprávy, jež by svědčily o zhoršení jeho zdravotního stavu.

Podle ustanovení § 238 tr. ř. se na veřejnost, řízení, počátek a odročení veřejného zasedání užije přiměřeně ustanovení o hlavním líčení. Podle ustanovení § 219 odst. 1 tr. ř. soud odročí hlavní líčení, objeví-li se překážka, pro kterou nelze hlavní líčení provést nebo v něm pokračovat, přitom stanoví den, kdy se bude konat další hlavní líčení. K odročení hlavního líčení, tedy i veřejného zasedání, mohou vést v zásadě dva důvody: a) překážka, pro kterou nelze hlavní líčení (veřejné zasedání) provést, b) překážka, pro kterou nelze v již probíhajícím hlavním líčení (veřejném zasedání) pokračovat. Důvody se mohou týkat soudu, stran trestního řízení, jiných osob nebo situace v projednávané věci. Rozhodnutí o odročení hlavního líčení, tedy i veřejného zasedání, činí senát (samosoudce) a má formu usnesení (§ 119 odst. 1 tr. ř.), proti němuž není stížnost přípustná (§ 141 odst. 2 tr. ř.). Protože jde o usnesení, jímž se upravuje průběh řízení, není třeba ho vyhotovovat (§ 136 odst. 1 tr. ř.), ale zaznamená se v plném znění do protokolu o hlavním líčení (veřejném zasedání). V usnesení se zpravidla uvede důvod odročení, termín příštího líčení (lze-li ho stanovit), vyjádření přítomných stran, zda chtějí být ještě písemně vyrozuměny o tomto sděleném termínu, důkazní návrhy stran atd. Soud musí odročit hlavní líčení nebo veřejné zasedání po jeho zahájení, jestliže zde existuje překážka už v této době před meritorním jednáním soudu. Může tomu tak být zejména za situace, když se nedostavil včas a řádně předvolaný obžalovaný a v jeho nepřítomnosti nelze hlavní líčení (veřejné zasedání) provést (§ 202 odst. 4 věta první tr. ř.) nebo když se nedostavil včas a řádně předvolaný obhájce v případě nutné obhajoby (§ 202 odst. 4 věta druhá tr. ř.), když se nedostavil tlumočník, ačkoli je jeho účast nezbytná (např. pokud obžalovaný neovládá úřední jazyk), když nebyly dodrženy lhůty k přípravě na hlavní líčení (veřejné zasedání) a oprávněné osoby nesouhlasí s jejich zkrácením, resp. obžalovaný nepožádal o konání hlavního líčení (§ 198 odst. 1 tr. ř.) apod. V případě obviněného H. Č. však nelze dovodit, že by nebyly splněny podmínky pro konání veřejného zasedání odvolacího soudu, když obviněný byl řádně vyrozuměn (srov. č. l. 4046 spisu), nebyl tedy předvoláván, z čehož lze dovodit, že odvolací soud nepovažoval jeho přítomnost při veřejném zasedání za nutnou. Přítomnost obviněného pak nebyla nutná ani z důvodu zachování jeho práva na vyjádření se k provedeným důkazům, neboť odvolací soud zamítl doplnění dokazování (srov. č. l. 4054 spisu). Zdravotní potíže, které uváděl obviněný, nepředstavovaly na jeho straně překážku konání veřejného zasedání o podaném odvolání. Z lékařských zpráv totiž nevyplývá, že obviněný H. Č. měl takové zdravotní komplikace, které by mu bránily v účasti na veřejném zasedání, zvláště když se byl schopen přesunout v rozhodné době z Prahy do Žatce. Z obou lékařských zpráv vyplývá, že byl schopen chůze a jeho potíže v důsledku předchozího zranění dolní končetiny zjevně nebyly takové povahy, aby mu bránily v účasti na veřejném zasedání. Z těchto důvodů Nejvyšší soud neshledal v tomto případě opodstatněným uplatněným důvodem dovolání podle § 265b odst. 1 písm. d) tr. ř., neboť námitky obviněného H. Č. nejsou důvodné.

Obviněný H. Č. dále uplatnil dovolací důvod uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., v němž je stanoveno, že tento důvod dovolání je naplněn tehdy, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. V rámci takto vymezeného dovolacího důvodu je možné namítat buď nesprávnost právního posouzení skutku, tj. mylnou právní kvalifikaci skutku, jak byl v původním řízení zjištěn, v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva, anebo vadnost jiného hmotně právního posouzení. Z toho vyplývá, že důvodem dovolání ve smyslu tohoto ustanovení nemůže být samotné nesprávné skutkové zjištění, a to přesto, že právní posouzení (kvalifikace) skutku i jiné hmotně právní posouzení vždy navazují na skutková zjištění vyjádřená především ve skutkové větě výroku o vině napadeného rozsudku a blíže rozvedená v jeho odůvodnění. V rámci dovolání podaného z důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je možné na skutkový stav poukázat pouze z hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové

povahy byly správně právně posouzeny, tj. zda jsou právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. Nejvyšší soud je zásadně povinen vycházet ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, případně doplněných nebo pozměněných odvolacím soudem. V návaznosti na tento skutkový stav pak zvažuje hmotně právní posouzení, přičemž samotné skutkové zjištění učiněné v napadených rozhodnutích nemůže změnit, a to jak na základě případného doplňování dokazování, tak i v závislosti na jiném hodnocení v předcházejícím řízení provedených důkazů. To vyplývá také z toho, že Nejvyšší soud v řízení o dovolání jako specifickém mimořádném opravném prostředku, který je zákonem určen k nápravě procesních a právních vad rozhodnutí vymezených v § 265a tr. ř., není a ani nemůže být další (třetí) instancí přezkoumávající skutkový stav věci v celé šíři, neboť v takovém případě by se dostával do role soudu prvního stupně, který je z hlediska uspořádání zejména hlavního líčení soudem zákonem určeným a také nejlépe způsobilým ke zjištění skutkového stavu věci ve smyslu § 2 odst. 5 tr. ř., popř. do pozice soudu projednávajícího řádný opravný prostředek, který může skutkový stav korigovat prostředky k tomu určenými zákonem (srov. § 147 až § 150 a § 254 až § 263 tr. ř., a taktéž přiměřeně např. i usnesení Ústavního soudu ve věcech pod sp. zn. I. ÚS 412/02, III. ÚS 732/02, III. ÚS 282/03 a II. ÚS 651/02, dále např. usnesení Ústavního soudu ze dne 22. 7. 2008, sp. zn. IV. ÚS 60/06). V té souvislosti je třeba zmínit, že je právem i povinností nalézacího soudu hodnotit důkazy v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 tr. ř., přičemž tento postup ve smyslu § 254 tr. ř. přezkoumává odvolací soud. Zásah Nejvyššího soudu jako dovolacího soudu do takového hodnocení přichází v úvahu jen v případě, že by skutková zjištění byla v extrémním nesouladu s právními závěry učiněnými v napadeném rozhodnutí (viz např. náleží Ústavního soudu ze dne 17. května 2000, sp. zn. II. ÚS 215/99, uveřejněný pod č. 69, ve sv. 18 Sb. nál. a usn. ÚS ČR nebo náleží Ústavního soudu ze dne 20. června 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, uveřejněný pod č. 34, ve sv. 3 Sb. nál. a usn. ÚS ČR; dále srov. rozhodnutí pod sp. zn. III. ÚS 166/95 nebo III. ÚS 376/03). Zásah do skutkových zjištění je dále v rámci řízení o dovolání přípustný jen tehdy, učiní-li dovolatel extrémní nesoulad předmětem svého dovolání (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 8. 2006, sp. zn. 8 Tdo 849/2006). K extrémnímu nesouladu mezi provedenými důkazy a učiněnými skutkovými zjištěními srov. také např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 5. 2010, sp. zn. 7 Tdo 448/2010, usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 11. 2009, sp. zn. IV. ÚS 889/09, nebo rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2005, sp. zn. III. ÚS 359/05.

Z hlediska dovolacího důvodu uvedeného v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. uplatnil obviněný námitku spočívající v tom, že společnost BERGGER se svým jednáním na trhu výrobců rakví neprosadila a svým jednáním nezpůsobila žádnou škodu. Po přečtení výpovědí zástupců pohřebních společností působících na území České republiky, vyšlo najevo, že nabídka společnosti BERGGER ani informace o tom, že dva největší výrobci rakví v České republice, společnosti SETORA a MOSER LEGNO jsou v insolvenční, nevedly k přesunu odběratelů na trhu s rakvemi směrem ke společnosti BERGGER. Pro spáchání výše souzeného přečinu je nutné, aby činem byla způsobena ve větším rozsahu újma jiným soutěžitelům nebo aby obviněný opatřil předmětným jednáním sobě nebo jinému ve větším rozsahu neoprávněné výhody. Vzhledem k tomu, že podle názoru obviněného k újmě nebo opatření neoprávněných výhod nedošlo, nemohl obviněný naplnit skutkovou podstatu tohoto přečinu.

Nalézací soud v odůvodnění svého rozsudku uvedl, že obviněný H. Č. postupoval nekalosoutěžním způsobem, počínal si tak, aby získal neoprávněný prospěch pro společnost BERGGER na úkor jiných soutěžitelů (i spotřebitelů) tím, že klamal ostatní spotřebitele i soutěžitele o vlastním podniku, vlastních výrobcích a výkonech, klamal též o jím dodávaném zboží a službách, a když to nevedlo k úspěchu, dopustil se později též zlehčování o poměrech ostatních soutěžitelů (srov. str. 8 odůvodnění rozsudku nalézacího soudu). Obviněný chtěl na úkor společností MOSER LEGNO a SETORA získat podíl na českém trhu s rakvemi a pohřebními doplňky tím, že vůči oběma bude podán návrh na zahájení insolvenčního řízení na základě fiktivní faktury a zároveň bude nepravdivě informovat pohřební služby na území celé České republiky o nemožnosti odběru zboží a jakéhokoliv nakládání s ním po dobu takto probíhajícího řízení (srov. str. 9 odůvodnění rozsudku nalézacího soudu).

Obviněný Č. vyvolal potřebu okamžité reakce obou poškozených společností, a to MOSER LEGNO a SETORA, které musely prostřednictvím svých zaměstnanců za vysokých finančních nákladů kontaktovat všechny své stávající i potenciální odběratele s vysvětlením, že se staly obětí podvodu a že na jejich vzájemných dosavadních vztazích a na fungování poškozených jako dodavatelů se nic nemění. Obě společnosti se bránily zejména telefonicky a písemně, ale též tím, že zástupci obou společností osobně objížděli pohřební služby, s nimiž do té doby spolupracovali, aby jim vysvětlili, že na dosavadní spolupráci se nic nemění a tvrzené údaje o insolvenční se nezakládají na pravdě. Obě poškozené společnosti tak vynaložily značné prostředky na poštovné, telekomunikaci, cestovné, mzdy svých zaměstnanců, které k této agendě vyčlenily, jakož i na právní zastoupení přímo v insolvenčním řízení. Jednání obviněného bylo též způsobilé poškodit dobré jméno obou poškozených společností, neboť tato informace se na relativně uzavřeném trhu s rakvami a pohřebními doplňky rychle rozšířila i mezi dosud neoslovenými subjekty. Navíc dopis na první pohled budil zdání důvěryhodnosti, byl podložen odkazy na zákonná ustanovení insolvenčního zákona, byl dokonce podpořen výpisem z obchodního rejstříku, kde byla v tu dobu uvedena informace o probíhajícím insolvenčním řízení. I z důvodu rychlých obranných opatření obou poškozených společností MOSER LEGNO a SETORA popsané jednání obviněného nemělo zásadní vliv na změnu klientely obou poškozených společností (srov. str. 17 – 18 odůvodnění rozsudku nalézacího soudu). Nalézací soud rovněž konstatoval výpovědi zástupců jednotlivých pohřebních služeb. Tito svědci v naprosto drtivě většině případů potvrdili doručení dopisů od neexistujícího Exekutorského a insolvenčního úřadu Praha. Svědci dále popisovali vlastní reakci na tento dopis. Ve většině případů se svědci obrátili na vlastní dodavatele, obvykle zkontaktovali obchodní zástupce společností SETORA nebo MOSER LEGNO, pokud od těchto výrobců vůbec zboží odebírali. Ve většině případů se spokojili s informací od obchodního zástupce některého z výrobců, že informace obsažené v dopise pravdivé nejsou. Někteří ze svědků na uvedený dopis nereagovali vůbec, od samého počátku jej považovali za nepravdivý, a to i s ohledem na jeho formulace a skutečnost, že nebyl nikým podepsán. Někteří ze svědků také reagovali tak, že volali na telefonní čísla uvedená v záhlaví dopisu, která se však ukázala jako nekontaktní. V naprosto drtivě většině případů svědci uváděli, že se jich tento dopis nijak nedotkl, respektive že i nadále pokračovali ve spolupráci s dosavadními výrobci rakví (srov. str. 39 odůvodnění rozsudku nalézacího soudu).

Nalézací soud uzavřel, že minimálně dva soutěžitelé SETORA a MOSER LEGNO utrpěli jednáním obviněného Č. poměrně značné škody, které spočívaly především v odstraňování následků nekalosoutěžního jednání obviněného vůči MOSER LEGNO a SETORA. Uvedení dva soutěžitelé přitom museli vynaložit poměrně značné náklady, aby zabránili ještě nepříznivějším dopadům nekalosoutěžního jednání obviněného, než k jakým ve skutečnosti došlo. Pouze pohotovou reakcí těchto dvou soutěžitelů, za současného vynaložení značného úsilí pracovníků těchto soutěžitelů, jakož i při vynaložení finančních nákladů, nedošlo k závažnějšímu narušení hospodářské soutěže, které by znamenalo odliv klientely těchto dvou soutěžitelů ve prospěch nekalosoutěžně jednajícího soutěžitele BERGGER. K samotné škodě přitom vůbec nemusí dojít, postačuje, že jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže v hospodářské soutěži bylo způsobilé takovou škodu přivodit. Tak tomu zcela nepochybně bylo i v daném případě, ke škodě, nebýt včasného a úspěšného zásahu obou dvou poškozených soutěžitelů, by s největší pravděpodobností došlo. Současně je ovšem třeba zmínit i skutečně vynaložené náklady obou dvou poškozených soutěžitelů, které lze považovat za objektivně vzniklou škodu na jejich straně. Poškozeny a ohroženy byly ovšem i zájmy dalších soutěžitelů, kterými by bylo možno rozumět též samotné pohřební služby, které uzavíraly smlouvy v rámci své obchodní činnosti, proto je nelze označit za spotřebitele (srov. str. 67 odůvodnění rozsudku nalézacího soudu). Obviněný H. Č. rozšiřoval a uváděl nepravdivé údaje, které byly způsobilé soutěžitelům přivodit újmu, ve skutečnosti dokonce takovou újmu také přivodily. Jak bylo popsáno ve výroku tohoto rozsudku pod bodem I. obviněný především podal na uvedené dva soutěžitele nepravdivý insolvenční návrh, který potom zneužil v hospodářské soutěži. Při vědomí, že ihned po podání návrhu na prohlášení insolvence musí být podání takového návrhu zveřejněno s tím, že je

zahájeno řízení o tomto návrhu, obviněný tohoto využil pro sepsání dopisu za Exekuční a insolvenční úřad Praha, který ve skutečnosti neexistuje, a v tomto dopise uvedl řadu nepravdivých údajů a dezinterpretoval příslušná ustanovení insolvenčního zákona ve svůj prospěch tak, aby poškozené společnosti MOSER LEGNO a SETORA co nejvíce poškodil. Přitom nepravdivě informoval příjemce tohoto dopisu, tedy pohřební služby na území celé České republiky, že nesmějí obchodovat s uvedenými dvěma subjekty, že veškeré zboží od nich pocházející spadá do konkurzní podstaty a není možné ho dále distribuovat ani nabízet konečným zákazníkům, dále upozorňoval, že nesmějí ani hradit faktury těmto subjektům. Tím uváděl a rozšiřoval o poměrech vlastních konkurentů, tedy jiných soutěžitelů, nepravdivé údaje, které byly vážně způsobilé těmto soutěžitelům přivodit újmu. Uvedení soutěžitelé totiž museli na takové agresivní nekalosoutěžní jednání obviněného okamžitě reagovat, museli zjednat nápravu jednak v samotném insolvenčním řízení, kde se museli bránit, jednak museli vysvětlovat svým stávajícím zákazníkům, že na jejich fungování se vůbec nic nemění. Museli vynaložit poměrně značné finanční prostředky na vysvětlování, že se stali obětí trestného činu, k tomu docházelo především telefonicky, ale též písemně, či dokonce osobními návštěvami zástupců těchto společností. Je také zřejmé ze shora již uvedeného, že obviněný se k tomuto jednání uchýlil, aby zlepšil postavení společnosti BERGGER v soutěži na českém trhu, kde se mu do té doby nedařilo, a to i přes předchozí nekalosoutěžní jednání v podobě klamavé reklamy a klamavého označování zboží a služeb (srov. str. 68 - 69 odůvodnění rozsudku nalézacího soudu). Obviněný shora popsaným jednáním přitom způsobil újmu jiným soutěžitelům i spotřebitelům ve větším rozsahu. Obviněný svým jednáním způsobil především újmu v nemajetkové sféře, neboť poškodil dobrou pověst dalších soutěžitelů, a sice MOSER LEGNO a SETORA. Tyto dva subjekty velmi očernil, zároveň tyto dva subjekty musely vynaložit poměrně značné prostředky na to, aby odvrátily hrozící škodu v podobě ztráty klientely. Uvedené dva subjekty tedy musely vynaložit poměrně velké prostředky na telefony, na právní zastoupení, na vypracování vysvětlujícího dopisu, jeho rozesílání dotčeným pohřebním službám, jakož i na zvýšené platy vlastních zaměstnanců a na pohonné hmoty spotřebované při jízdách za nastávajícími zákazníky. Reagovaly také úpravou webových stránek, vlastní zaměstnanci přitom byli poškozováni nejenom zvýšeným úsilím a neustálým vysvětlováním poměrů svého zaměstnavatele, ale také i v soukromých vztazích, neboť jejich zaměstnavatel se objevil v rejstříku dlužníků. Zcela nepochybně přitom vznikla u obou dvou soutěžitelů újma, která byla většího rozsahu, tedy která zcela jistě přesahovala ekvivalent částky 50.000,- Kč. Byť soud tuto výši škody podrobně nezjišťoval, neboť do újmy většího rozsahu je třeba zahrnout i poškození dobré pověsti, které lze obtížně vyčíslit, nepotřeboval tak prokázání konkrétní výše škody způsobené oběma dotčeným soutěžitelům pro naplnění znaků skutkové podstaty, lze konstatovat, že tato majetková škoda byla zcela nepochybně vyšší než 50.000,- Kč. Jak již bylo uvedeno, tato újma byla způsobena dvěma soutěžitelům, a sice společnosti MOSER LEGNO a SETORA. Ovšem dalším jednáním obviněného v podobě klamavé reklamy a klamavého označování zboží a služeb, došlo k získání určitého podílu na tuzemském trhu i v roce 2009 až 2011, kdy společnost obviněného, tedy BERGGER prodala na českém trhu mimo jiné i díky právě klamavé reklamě a klamavému označování zboží a služeb, několik stovek kusů rakví, čímž v podstatě nutně muselo dojít ke snížení odběru u jiných soutěžitelů, takže i tito jiní soutěžitelé nejen MOSER LEGNO a SETORA byli jednáním obviněného dotčeni. Jednáním obviněného byli ovšem poškozeni také provozovatelé pohřebních služeb, kteří také museli vynaložit určité úsilí, aby ověřili pravdivost, respektive nepravdivost šířených informací o poškozených soutěžitelích MOSER LEGNO a SETORA. I to stálo tyto pohřební služby určitý čas a námahu, případně též i finanční prostředky na ověřování těchto informací. V končeném důsledku mohli být postiženi též spotřebitelé, kterým zcela nepochybně byly nepravdivé údaje o původu zboží a o jeho výrobci také předávány při přeprořádání od pohřebních služeb. Obviněný současně s tím, jak způsobil újmu ostatním soutěžitelům a spotřebitelům, opatřil jinému, tedy společnosti BERGGER ve větším rozsahu neoprávněné výhody. Tím se rozumí, že dosáhl takového zvýhodnění hospodářského subjektu, tedy společnosti BERGGER, kterému ustanovení o nekalé soutěži má zabránit. Získal právě výhodu klamavým označením zboží a klamavou reklamou o jeho výrobci, díky čemuž také prodal na území České republiky několik stovek kusů rakví. Budeme-li

přiměřeně vycházet z ustanovení § 138 odst. 1 tr. zákoníku, lze pro vyčíslení výhod materiální povahy vycházet z částky 50.000,- Kč. V daném případě prodejem několika stovek kusů rakví tuto částku zcela nepochybně získal. Vyjít lze přitom z ceníku rakví BERGGER pro rok 2009, kde nejlevnější kremační nelakovaná rakev byla uváděna v ceně 1.488,- Kč, další rakve potom již přesahovaly částku 2.000,- Kč, ovšem nejdražší rakve stály dokonce přes 5.000,- Kč (srov. str. 69 – 70 odůvodnění rozsudku nalézacího soudu).

Odvolací soud k tomu uvedl, že pokud obviněný v podaném odvolání namítá, že společnost BERGGER se na trhu neprosadila a nezpůsobila škodu, tak s tím nelze souhlasit, neboť ustanovení § 248 odst. 1 tr. zákoníku nevyžaduje škodu v materiálním slova smyslu, ale způsobení újmy, což v dané věci bylo bezpochyby způsobeno firmám SETORA a MOSER LEGNO, přičemž újma vedla ke škodě materiální, o čemž svědčí uplatněný nárok na náhradu škody. Obviněný rozšiřoval o firmách MOSER LEGNO a SETORA nepravdivé údaje o jejich údajné insolvenční, ačkoliv sám podal návrh na zahájení insolvenčního řízení, a to na základě vědomě nepravdivých údajů, a jednal takto v úmyslu přivodit soutěžitelům v oblasti pohřebnictví, a to konkrétně firmám MOSER LEGNO a SETORA újmu spočívající v přetažení jejich stávajících zákazníků, v úmyslu prosadit na trhu zboží nabízené konkurenční společností BERGGER, přičemž výše uvedené nepravdivé informace o probíhajícím insolvenčním řízení byly jednoznačně způsobilé přivodit společností MOSER LEGNO a SETORA újmu, a to velkého rozsahu při obeslání potencionálních odběratelů obou společností. Tyto dvě společnosti mezi pohřebními firmami očernil natolik, že tyto musely vynaložit nemalé prostředky na to, aby odvrátily ztrátu klientely (vysvětlující telefony a dopisy, právní zastoupení, pohonné hmoty), přičemž nelze přehlédnout ani problémy psychické jak u nich, tak u jejich zaměstnanců (srov. str. 12 odůvodnění usnesení odvolacího soudu).

Nejvyšší soud k tomu považuje za potřebné nejprve uvést, že obviněný H. Č. byl uznán vinným trestným činem porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle ustanovení § 248 odst. 1 písm. a), b) a f) tr. zákoníku, kterého se dopustí ten, kdo poruší jiný právní předpis o nekalé soutěži tím, že se při účasti v hospodářské soutěži dopustí klamavé reklamy, klamavého označování zboží a služeb a zlehčování, a způsobí tím ve větším rozsahu újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům nebo opatří tím sobě nebo jinému ve větším rozsahu neoprávněné výhody. Nalézací soud v právní větě výroku svého rozsudku uvedl, že obviněný H. Č. porušil jiný právní předpis o nekalé soutěži tím, že se při účasti v hospodářské soutěži dopustil klamavé reklamy, klamavého označování zboží a služeb a zlehčování, a způsobil tím ve větším rozsahu újmu jiným soutěžitelům a spotřebitelům a opatřil tak jinému ve větším rozsahu neoprávněné výhody. Újmou jiných soutěžitelů nebo spotřebitelů je jakákoli újma, která může mít jak majetkový, tak i nemajetkový charakter. Majetková újma bude zpravidla mít povahu škody vyjádřitelné v penězích. Újma je však širší pojem než škoda, a proto zahrnuje i újmu imateriální, která se však s ohledem na to, že jde o hospodářskou soutěž, může v konečném důsledku, nikoli však bezprostředně, projevit i v majetkové sféře. K újmě u soutěžitelů nebo spotřebitelů musí skutečně dojít. Byť trestní zákoník zde používá množné číslo, postačí i způsobení újmy jedinému soutěžiteli nebo spotřebiteli, pokud splňuje požadavek na větší rozsah. Za újmu v nemajetkové sféře se např. považuje poškození dobré pověsti soutěžitele, jeho dobrého jména, důvěryhodnosti jeho podniku, snižování kvality jeho výrobků, narušení chodu nebo rozvoje podniku soutěžitele apod. U spotřebitelů se může jednat např. o nalákání spotřebitelů na určité nekalé nabídky, jako by šlo o výjimečnou nabídku, oklamání spotřebitelů o kvalitě výrobků nebo služeb, ale i o poškození zdraví a jiných jejich zájmů. V praxi se již vyskytlo např. poškození dobré pověsti či dobrého jména soutěžitele, jímž se rozumí snížení důvěry u veřejnosti v hospodářské aktivity konkrétního poškozeného soutěžitele. Jde o jakékoli zhoršení této pověsti či dobrého jména v obchodních, resp. podnikatelských kruzích, a to jak ve vztahu k jiným soutěžitelům, tak i ve vztahu k ostatním subjektům, s nimiž poškozený soutěžitel přichází do styku v rámci hospodářské soutěže (např. vůči spotřebitelům, kteří si kupují jeho výrobky). Nejde však primárně o materiální újmu, proto se zde nevyžaduje způsobení škody. Jde tedy o negativní dopad na celkové stávající či budoucí

fungování podniku poškozeného soutěžitele, a to např. v podobě ztráty nikoli zanedbatelného počtu zákazníků či odběratelů. Opatřením neoprávněných výhod se zde pak rozumí takové zvýhodnění hospodářského subjektu, kterému ustanovení o nekalé soutěži mají zabránit, např. výhody získané klamavým označením zboží, zvýhodnění získané parazitováním na pověsti podniku, výrobků či služeb jiného soutěžitele, výhody získané podplácením osoby, která je členem statutárního nebo jiného orgánu jiného soutěžitele apod. Může jít jak o výhody materiální, ale i nemateriální povahy. Materiální výhody mají zpravidla charakter majetkového prospěchu, který je vyjádřitelný v penězích. Pojem „výhody“ je však širší pojem než materiální prospěch, a proto zahrnuje i výhody imateriální, které se však s ohledem na to, že jde o hospodářskou soutěž, mohou v konečném důsledku, nikoli však bezprostředně, projevit i v majetkové sféře soutěžitele, který takové výhody získal. Neoprávněné výhody ve větším rozsahu mohou být získány jak pro samotného pachatele („sobě“), tak pro jinou osobu („jinému“), a to ať fyzickou nebo právnickou, pachatel však takové neoprávněné výhody musí skutečně získat (arg. „...opatří tím ...“). Přestože zákon používá pojem neoprávněné výhody, může se jednat i o výhodu jednoho druhu, např. získání majetkového prospěchu, a to za podmínky, že se tak stalo ve větším rozsahu.

Předně Nejvyšší soud zdůrazňuje, že na podkladě provedeného dokazování nevzniká pochybnost o těch skutkových závěrech, které učinil nalézací soud, pokud jde o vlastní nekalosoutěžní jednání obviněného H. Č., a to zejména, že obviněný H. Č. v období od 26. ledna 2009 do 7. února 2011 v úmyslu opatřit neoprávněný prospěch společnosti BERGGER ve snaze proniknout na relativně uzavřený trh s rakvemi, pohřebními doplňky a službami v oblasti pohřebnictví nejprve vytvořil legendu o dlouholeté tradici výrobce kvalitních švédských rakví BERGGER, ačkoliv věděl, že žádný takový výrobce neexistuje, poté zahájil masivní reklamní kampaň na území celé České republiky propagující tohoto neexistujícího výrobce a jeho výrobky, a to zejména v propagačních materiálech, které rozesílal pohřebním službám na území celé České republiky, na billboardech umístěných podél dálnice D1 a v časopise Pieta, přičemž přitom k propagaci využíval fotografie jiných výrobců rakví. Vzhledem k malému odběru současně distribuovaných rakví tzv. německého typu vydávaných za výrobek společnosti BERGGER v průběhu roku 2009 na území celé České republiky chtěl následně získat podíl na trhu na úkor dvou nejvýznamnějších výrobců a distributorů dřevěných rakví v České republice, a to společností MOSER LEGNO a SETORA tím, že vůči oběma bude podán návrh na zahájení insolvenčního řízení na základě fiktivní faktury a zároveň bude nepravdivě informovat pohřební služby na území celé České republiky o nemožnosti odběru zboží a jakéhokoliv nakládání s ním po dobu takto probíhajícího řízení. K tomu využil bezdomovce G. D., kterému nejprve zajistil zahlazení všech odsouzení a změnu jména na C. R., dále na něj nechal převést 10/100 společenského podílu ve společnosti ATC – Auto Truck Centrum, s. r. o., současně nechal změnit obchodní firmu této společnosti na Transportes y Excavaciones Hermanos Espinosa, s. r. o., a její sídlo, přičemž druhým společníkem této přejmenované společnosti s podílem 90/100 se k témuž datu stala společnost RAMIREZ, s. r. o., jejímž jediným jednatelem a společníkem k uvedenému datu byl rovněž C. R.. Následně obviněný nechal připravit návrhy na zahájení insolvenčního řízení, které nechal podepsat za současného ověření podpisu C. R., který ovšem smysl a důsledky tohoto podpisu nechápal. Návrh na zahájení insolvenčního řízení vůči MOSER LEGNO byl učiněn na podkladě neexistujícího závazku vyplývajícího z fiktivní faktury vystavené společností ATC – Auto Truck Centrum, s. r. o. (později Transportes y Excavaciones Hermanos Espinosa, s. r. o.), doplněný nepravdivým tvrzením o údajném prodlení s plněním peněžitých závazků vůči Finančnímu úřadu v Pelhřimově, a Okresní správě sociálního zabezpečení Pelhřimov, a návrh na zahájení insolvenčního řízení vůči SETORA byl vypracován na podkladě neexistujícího závazku vyplývajícího z fiktivní faktury vystavené společností ATC – Auto Truck Centrum, s. r. o. (později Transportes y Excavaciones Hermanos Espinosa, s. r. o.), doplněný nepravdivým tvrzením o údajném prodlení s plněním peněžitých závazků vůči Finančnímu úřadu v Semilech a Okresní správě sociálního zabezpečení v Semilech. Následně nechal prostřednictvím své asistentky M. V. zaslat návrh na zahájení insolvenčního řízení vůči společnosti MOSER LEGNO Krajskému soudu v Českých

Budějovicích a návrh na zahájení insolvenčního řízení vůči společnosti SETORA Krajskému soudu v Hradci Králové. Současně s tím obviněný prostřednictvím své asistentky M. V. ve snaze dosáhnout přechodu dosavadních zákazníků společností MOSER LEGNO a SETORA k novému dodavateli, konkurenční společnosti BERGGER, nechal připravit a následně rozeslat doporučené dopisy pod hlavičkou neexistujícího Exekučního a insolvenčního úřadu Praha s upozorněním na probíhající insolvenční řízení vůči společnostem MOSER LEGNO a SETORA s nepravdivými tvrzeními, že veškeré zboží od obou těchto subjektů jako dlužníků je součástí konkurzní podstaty a není možné je nadále distribuovat ani nabízet konečným zákazníkům, a proto má být řádně uskladněno nebo neprodleně vráceno majiteli, čímž se lze vyhnout možným nárokům vznesených insolvenčním správcem, dále nemají být hrazeny jakékoliv faktury za odebrané zboží, které později budou uhrazeny na zvláštní účet oznámený insolvenčním správcem, přičemž tyto zásilky byly odeslány celkem 320 pohřebním službám na území celé České republiky, z čehož bylo 268 zásilek také doručeno a 52 zásilek se jako nedoručené vrátili na Poštu Praha 1. Zároveň v tomto období obviněný nechal opět obchodní zástupce společnosti BERGGER objíždět pohřební služby na území celé České republiky s nabídkou rakví a dalších pohřebních doplňků pod značkou BERGGER. Tímto jednáním obviněný vyvolal znepokojení u pracovníků a vlastníků pohřebních služeb na území celé České republiky, kteří před tím odebírali zboží od společností MOSER LEGNO a SETORA a kteří zpravidla ověřovali informace o probíhajícím insolvenčním řízení u těchto svých dodavatelů, někteří se pokoušeli zjistit i informace od neexistujícího Exekutorského a insolvenčního úřadu Praha. Současně tímto jednáním obviněný vyvolal potřebu okamžité reakce obou poškozených společností MOSER LEGNO a SETORA, které musely prostřednictvím svých zaměstnanců za určitých finančních nákladů kontaktovat všechny své stávající i potenciální odběratele s vysvětlením, že se staly obětí podvodu a že na jejich vzájemných dosavadních vztazích a na fungování poškozených jako dodavatelů se nic nemění. Obě společnosti se bránily zejména telefonicky a písemně, ale též tím, že zástupci obou společností osobně objížděli pohřební služby, s nimiž do té doby spolupracovali, aby jim vysvětlili, že na dosavadní spolupráci se nic nemění a tvrzené údaje o insolvenční se nezakládají na pravdě. Jednání obviněného bylo též způsobilé poškodit dobré jméno obou poškozených společností. Obviněný tak jednal v rozporu s § 44 odst. 1 obch. zák., neboť se dopustil jednání v hospodářské soutěži, které bylo v rozporu s dobrými mravy soutěže, a bylo způsobilé přivodit újmu jednotlivým soutěžitelům a spotřebitelům, přičemž naplnil zároveň znaky zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže v podobě klamavé reklamy ve smyslu § 44 odst. 2 písm. a) a § 45 obch. zák., klamavého označování zboží a služeb ve smyslu § 44 odst. 2 písm. b) a § 46 obch. zák. a zlehčování podle § 44 odst. 2 písm. f) a § 50 obch. zák. Pokud jde o tyto shora popsané okolnosti případu a znaky stíhaného trestného činu podle § 248 odst. 1 písm. a), b) a f) tr. zákoníku, Nejvyšší soud zdůrazňuje, že z přezkoumaného dokazování na podkladě spisu vyplývá, že soudy nižších stupňů, a to zejména soudem nalézacím, byl v tomto směru v potřebném rozsahu pro rozhodnutí zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jak vyžaduje ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř. Soudy obou nižších stupňů rovněž, pokud jde o tyto skutečnosti, náležitě hodnotily důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu (srov. § 2 odst. 6 tr. ř.), přičemž zejména soud nalézací v uvedeném rozsahu své rozhodnutí ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. 40 T 8/2012, také náležitě a pečlivě odůvodnil, a proto je možno v podrobnostech na toto vyčerpávající odůvodnění plně odkázat.

Trestní zákoník v § 248 odst. 1 však vyžaduje, jak již bylo shora uvedeno, aby pachatel mimo porušení jiného právního předpisu o nekalé soutěži svým nekalosoutěžním jednáním způsobil ve větším rozsahu újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům nebo opatřil sobě nebo jinému ve větším rozsahu neoprávněné výhody. Zejména tím se trestný čin nekalé soutěže ve smyslu § 248 odst. 1 tr. zákoníku liší od obchodněprávní úpravy nekalé soutěže podle § 44 a násl. obch. zák., neboť ta vyžaduje, aby takové nekalosoutěžní jednání bylo jen způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům, spotřebitelům nebo dalším zákazníkům, přičemž není třeba, aby taková újma skutečně vznikla, ale postačí, jestliže nekalé soutěžní jednání je objektivně způsobilé takovou újmu přivodit (srov. rozh. n.

s. Sb. Vážný č. 13.472), tedy z hlediska obchodněprávní úpravy na rozdíl od trestního zákoníku není podmínkou, aby taková újma skutečně vznikla, ale pro postih podle § 53 a násl. obch. zák. stačí, že její vznik objektivně hrozí (Srov. Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2002, s. 124).

Nejvyšší soud již zmínil, že nalézací soud v právní větě výroku svého rozsudku vycházel z toho, že obviněný H. Č. svým jednáním naplnil oba znaky souzeného trestného činu, tedy jak způsobení újmy ve větším rozsahu jiným soutěžitelům a spotřebitelům, tak i opatření neoprávněných výhod jinému ve větším rozsahu. Pokud se týká zákonného znaku újmy ve větším rozsahu, ve výroku rozsudku se ve skutkové větě pouze obecně konstatuje, že obviněný svým jednáním vyvolal potřebu okamžité reakce obou poškozených společností MOSER LEGNO a SETORA, které musely prostřednictvím svých zaměstnanců za vysokých finančních nákladů kontaktovat všechny své stávající i potenciální odběratele s vysvětlením, že se staly obětí podvodu a že na jejich vzájemných dosavadních vztazích a na fungování poškozených jako dodavatelů se nic nemění. Obě společnosti se bránily zejména telefonicky a písemně, ale též tím, že zástupci obou společností osobně objížděli pohřební služby, s nimiž do té doby spolupracovali, aby jim vysvětlili, že na dosavadní spolupráci se nic nemění a tvrzené údaje o insolvenční situaci se nezakládají na pravdě. Obě poškozené společnosti tak vynaložily značné prostředky na poštovné, telekomunikaci, cestovné, mzdy svých zaměstnanců, které k této agendě vyčlenily, jakož i na právní zastoupení přímo v insolvenčním řízení. Jednání obviněného bylo též způsobilé poškodit dobré jméno obou poškozených společností, neboť tato informace se na relativně uzavřeném trhu s rakvemi a pohřebními doplňky rychle rozšířila i mezi dosud neoslovenými subjekty. Nalézací soud tedy pochybil již tím, že ve výroku rozsudku neuvedl minimální výši vzniklé materiální újmy ostatních soutěžitelů, když zde pouze uvádí, že poškozené společnosti vynaložily značné prostředky na poštovné, telekomunikaci, cestovné, mzdy svých zaměstnanců, které k této agendě vyčlenily, jakož i na právní zastoupení přímo v insolvenčním řízení. V odůvodnění svého rozsudku potom nalézací soud uvedl, že zcela nepochybně vznikla u obou dvou soutěžitelů újma, která byla většího rozsahu, tedy která zcela jistě přesahovala ekvivalent částky 50.000,- Kč. Byť soud tuto výši škody podrobně nezjišťoval, neboť do újmy většího rozsahu je třeba zahrnout i poškození dobré pověsti, které lze obtížně vyčíslit, nepotřeboval tak prokázání konkrétní výše škody způsobené oběma dotčeným soutěžitelům pro naplnění znaků skutkové podstaty, lze konstatovat, že tato majetková škoda byla zcela nepochybně vyšší než 50.000,- Kč (srov. str. 69 – 70 odůvodnění rozsudku nalézacího soudu).

S tímto závěrem nalézacího soudu nelze souhlasit. Jestliže znakem trestného činu podle § 248 odst. 1 tr. zák. je mimo jiné i způsobení újmy ve větším rozsahu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům a tato újma má, byť zčásti, majetkový charakter, a to ve formě škody vyjádřitelné v penězích, pak je třeba větší rozsah této škody jako zákonný znak trestného činu dokazovat, a není možno učinit jen blíže konkrétními důkazy neodůvodněný závěr o vzniku majetkové škody nepochybně vyšší než 50.000,- Kč za současného tvrzení, že soud tuto výši škody podrobně nezjišťoval, neboť do újmy většího rozsahu je třeba zahrnout i poškození dobré pověsti, které lze obtížně vyčíslit. Nejvyšší soud k tomu považuje za nutné zdůraznit, že pokud nalézací soud v odůvodnění svého rozsudku uvádí, že újma, která vznikla společností MOSER LEGNO a SETORA byla minimálně ve výši 50.000,- Kč, přičemž nemajetková újma je obtížně vyčíslitelná, jedná se o závěr, který zejména z hlediska vyčíslení majetkové škody vztahující se k materiální újmě většího rozsahu není dostatečně konkretizován tak, aby o něm nemohly vznikat pochybnosti. Jestliže nalézací soud na základě hodnocení provedených důkazů má za prokázané, že jednáním obviněného H. Č. vznikla ostatním soutěžitelům újma ve větším rozsahu konkrétně vyšší než 50.000,- Kč, potom je nezbytné, aby tento zákonný znak soud konkrétně dovodil z provedených důkazů a náležitě ho ve výroku i v odůvodnění rozsudku specifikoval, a to jak z hlediska alespoň minimálního rozsahu, tak i z hlediska jednotlivých položek, z nichž se skládá. Podle ustálené judikatury újma majetkového charakteru bude zpravidla mít povahu škody vyjádřitelné v penězích. Škoda se chápe jako újma, která nastala (projevuje se) v

majetkové sféře poškozeného a je objektivně vyjádřitelná všeobecným ekvivalentem, tj. penězi, a je tedy napravitelná poskytnutím majetkového plnění, především poskytnutím peněz, nedochází-li k naturální restituci (srov. stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 18. 11. 1970, sp. zn. Cpj 87/70, publikované pod č. [55/1971](#) Sb. rozh. civ., s. 151). Újma způsobená jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům musí být způsobena ve větším rozsahu. Pro určení většího rozsahu újmy způsobené jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům bezprostředně neplatí výkladové pravidlo uvedené v § 138 odst. 1 tr. zákoníku. Pro újmu materiální povahy, kterou lze vyčíslit v penězích, lze větší rozsah dovodit při částce nejméně 50 000,- Kč. Jde-li o újmu imateriální povahy, pak její význam by měl být srovnatelný s větším rozsahem materiální újmy, a proto z tohoto hlediska je třeba se zabývat imateriální újmu spočívající podle obou nižších soudů v poškození dobré pověsti dalších soutěžitelů, a to zejména společností MOSER LEGNO a SETORA. Větší rozsah újmy způsobené jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům může být totiž naplněn i částečně materiální újmu a částečně imateriální újmu. Kritéria jsou převážně ekonomické povahy a mohou se i různě prolínat (srov. přiměřeně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 12. 2007, sp. zn. 5 Tdo 1339/2007, publikované pod č. 8/2009-II. Sb. rozh. tr.).

Jak vyplývá z citovaných dovolání napadených rozhodnutí, nalézací soud, ale ani odvolací soud se však konkrétními důkazy vztahujícími se k určení většího rozsahu újmy způsobené jiným soutěžitelům prakticky vůbec nezabývaly, ačkoliv měly k dispozici vyčíslení přímých a nepřímých nákladů od společnosti SETORA v celkové výši 2.670.000,- Kč (srov. č. l. 223 spisu), následně upravené na celkovou částku 2.623.473,- Kč (srov. č. l. 3813 a násl. spisu), a vyčíslení více nákladů a poklesu obratu od společnosti MOSER LEGNO ve výši 1.968.101,10 Kč (srov. č. l. 242 spisu). Kromě toho se ke vzniklé újmě v podrobnostech vyjádřili u hlavního líčení M. T., jednatel společnosti SETORA (srov. č. l. 3877 a násl. spisu), a Ing. P. P., jednatel společnosti MOSER LEGNO (srov. č. l. 3881 spisu). To nakonec vyplývá i ze závěru odvolacího soudu, podle kterého sice ustanovení § 248 odst. 1 tr. zákoníku nevyžaduje škodu v materiálním slova smyslu, ale způsobení újmy, která v dané věci byla bez pochyby způsobena společností SETORA a MOSER LEGNO, přičemž újma vedla i ke škodě materiální, čemž svědčí uplatněný nárok na náhradu škody, byť nakonec tyto poškozené společnosti odkázal s jejich nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, neboť podle jeho názoru by rozhodnutí o přiznání nároku na náhradu škody vyžadovalo dokazování přesahující rámec hlavního líčení.

K tomu je třeba uvést, že oba soudy nižších stupňů zcela odkázaly ve výroku o náhradě škody poškozené společnosti MOSER LEGNO a SETORA s jejich nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Nalézací soud v odůvodnění svého rozsudku zkonstatoval, že obě dvě společnosti své nároky vyčíslily, šlo o poměrně vysoké částky složené z různých položek. Obě dvě společnost jednak vyčíslily přímé náklady, které musely vynaložit jako bezprostřední reakci na nekalosoutěžní jednání obviněného H. Č., respektive též C. R.. U obou dvou poškozených však lze návrhu vyčítat, že výslovně v něm neuvedli, zda uvedené částky žádají po obou dvou obviněných společně a nerozdílně, či zda chtějí tyto částky v určitých podílech za každým z obviněných. V tom by bylo třeba vady návrhu, mělo-li by být rozhodováno v civilním řízení, odstraňovat za užití výzev žalobcům. V rámci připojení poškozených s nárokem na náhradu škody obě dvě společnosti tyto částky více méně rozepsaly do jednotlivých položek, nicméně podle názoru soudu tyto jednotlivé položky nebyly dostatečným způsobem ani u jedné společnosti prokázány tak, aby soud mohl rozhodnout a přiznat uvedené částky jako náhradu škody. Pokud jde o vyčíslení nepřímých nákladů obou dvou společností, jde o částky zcela neprokazatelné zaslanými podklady od obou dvou společností. Soud k důkazu přečetl výpovědi více než 300 svědků z různých pohřebních služeb z území celé České republiky a z těchto výpovědí vyplývá, že až na jednoho svědka žádný z těchto svědků nebyl ovlivněn při rozhodování o nákupu rakví v daném období nepravdivým dopisem neexistujícího Exekutorského a insolvenčního úřadu Praha, který měl poškodit společnosti MOSER LEGNO a SETORA. Pokles obratu u obou dvou společností pak byl těmito svědeckými výpověďmi

prakticky vyvrácen, jediný svědek, který uvedl, že byl tímto dopisem ovlivněn, tedy svědek J. M., dodal, že pouze neuzavřel novou smlouvu se společností SETORA, se kterou v té době vyjednával o uzavření smlouvy. V daném případě by tedy nešlo o snížení obrátu společnosti SETORA, ale o navýšení tohoto obrátu, který ovšem společnost SETORA neuváděla. Dále nebylo zřejmé ani z výpovědi svědka M., o jaké množství rakví mělo jít. Z uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že pokles obrátu u obou dvou společností v daném období byl zřejmě způsoben jinými vlivy, než dopisem Exekutorského a insolvenčního úřadu Praha, který nechal rozesílat obviněný H. Č.. Ovšem soud nemohl ani uznat jako škodu položky, které spočívaly ve výpočtech nákladů na zaměstnance a na telefony, případně pohonné hmoty, jak je učinily obě dvě společnosti. V daném případě by bylo třeba provést hlubší dokazování k těmto položkám, neboť by bylo třeba zjistit, nakolik by takové částky byly vynaloženy i v případě, že by k nekalosoutěžnímu jednání ze strany obviněného H. Č. vůbec nedošlo. Nelze totiž započítat veškeré telefony a veškeré jízdy uvedených obchodních zástupců za dané období jako reakci na nekalosoutěžní jednání obviněného H. Č., neboť tito obchodní zástupci by i v případě běžných poměrů museli jezdit za svými zákazníky, případně je telefonicky kontaktovat. Spokojit se nebylo možno ani s nedoloženým tvrzením, že ze 70 % tito zaměstnanci tzv. hasili požár a ze 30 % vykonávali standardní práci. Jako dostatečné se soudu pro přiznání nároku na náhradu škody nejevily ani ostatní položky uplatněné uvedenými společnostmi. Jde o položky týkající se nákladů právního zastoupení, pokud jde o náklady na právní služby, bylo by potřeba ještě podrobněji specifikovat a doložit, že se tyto náklady skutečně týkaly této kauzy a dosud nebyly uhrazeny v jiném řízení, navíc např. faktura JUDr. Evy Šípkové pod označením 21/09 je za právní služby za prosinec roku 2009 bez bližšího označení vztahující se k této kauze. Podobně faktura 10/2010 obsahuje též poradenství ve věci vymáhání pohledávky. Bylo by proto potřeba specifikovat jednotlivé úkony právní služby tak, aby byly měly jednoznačný vztah k nyní projednávané věci. Soud však rozhodně nepochybuje o tom, že uvedené společnosti vynaložily poměrně značné prostředky, jak ostatně konstatoval i shora při odůvodnění výroku o vině, nicméně pro rozhodnutí o přiznání nároku na náhradu škody je potřeba ještě blíže tyto položky specifikovat, případně prokázat dalšími důkazy, k čemuž ovšem v trestním řízení nedošlo. Soud při tom pouze za účelem dalšího prokazování těchto částek již neodročoval hlavní líčení. Z uvedených důvodů soud odkázal obě dvě poškozené společnosti s jejich nároky na náhradu škody na řízení ve věcech civilněprávních (srov. str. 74 - 75 odůvodnění rozsudku nalézacího soudu). Odvolací soud potom doplnil, že městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku velice podrobně rozvádí, proč poškozené s jejich nárokem odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních. Odvolací soud se s touto argumentací plně ztotožnil, neboť takové rozhodnutí (přiznání nároku) by vyžadovalo dokazování přesahující rámec hlavního líčení (srov. str. 12 odůvodnění usnesení odvolacího soudu).

K tomu Nejvyšší soud považuje za nutné zdůraznit, že podle ustálené judikatury, jestliže škoda je, byť jako součást újmy, zákonným znakem trestného činu, je třeba vždy zjišťovat a dokazovat její výši. Nelze-li zjistit přesnou výši škody, musí se zjistit alespoň její minimální výše, přičemž se tato minimální výše škody musí opírat o provedené důkazy tak jako každá jiná okolnost (srov. č. [53/1958](#) Sb. rozh. tr.) a nelze ji stanovit odhadem. V rozsudku musí být minimální výše škody stanovena ve výroku číselně a není možné ji určit jen slovním opisem, např. že vznikla škoda v zanedbatelné výši, nebo že společnosti vynaložily značné prostředky na poštovní, telekomunikaci, cestovné, mzdy svých zaměstnanců, které k této agendě vyčlenily, jakož i na právní zastoupení přímo v insolvenčním řízení, jak učinil ve výroku o vině svého rozsudku v této věci soud prvního stupně (srov. č. [42/1979](#) Sb. rozh. tr.). Přitom soud nemůže učinit výrok o odkázání poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních nebo řízení před jiným orgánem s poukazem na důvody v § 229 odst. 1 tr. ř. (tj. na nedostatek podkladů v dokazování a potřebu jeho dalšího provádění) stran uplatněného nároku na náhradu škody, jestliže výše této škody, a to i jako součást újmy většího rozsahu, je zákonným znakem trestného činu (§ 248 odst. 1 tr. zákoníku), kterou soud považuje alespoň v minimální výši z hlediska viny za dostatečně prokázanou, resp. kterou je povinen podle § 2 odst. 5 a § 89 odst. 1 písm. e) tr. ř. prokazovat pro potřeby rozhodnutí o vině (tj. jako právně relevantní

následek, resp. účinek trestného činu, jehož je škoda zákonným znakem, a to byť jako součást újmy ve větším rozsahu). V takovém případě musí být výše škody spolehlivě zjištěna a důvodem k postupu podle § 229 odst. 1 tr. ř. by pak mohly být jen jiné skutečnosti než nemožnost zjištění rozsahu způsobené škody (viz též § 228 odst. 1 část věty za středníkem tr. ř.).

Podle ustanovení § 229 odst. 1 tr. ř., není-li podle výsledků dokazování pro vyslovení povinnosti k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení podklad nebo bylo-li by pro rozhodnutí o povinnosti k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení třeba provádět další dokazování, jež by podstatně protáhlo trestní řízení, soud odkáže poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem. Podle odst. 3 téhož ustanovení jestliže soud obžalovaného obžaloby zproští, odkáže poškozeného s jeho nárokem na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení vždy na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem. Rozhodnutí předpokládané v § 229 tr. ř. spočívá v tom, že soud, aniž by meritorně rozhodoval o uplatněném nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení (nebo o části tohoto nároku), odkáže poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem. Soud ovšem nemůže, jako je tomu i v tomto projednávaném případě, učinit výrok s odkazem na důvody uvedené v § 229 odst. 1 tr. ř. (nedostatek podkladů v dokazování a potřeba dalšího provádění dokazování) stran uplatněného nároku na náhradu škody, jestliže je výše škody, kterou soud považuje z hlediska viny za dostatečně prokázanou, resp. již je povinen podle § 2 odst. 5 a § 89 odst. 1 písm. e) tr. ř. prokazovat pro potřeby rozhodnutí o vině, tj. jako právně relevantní následek, resp. účinek trestného činu, jehož je škoda, byť v rámci újmy ve větším rozsahu, zákonným znakem. V takovém případě musí být výše škody spolehlivě zjištěna a důvodem k postupu podle § 229 odst. 1 tr. ř. by pak mohly být jen jiné skutečnosti než nemožnost zjistit takovou výši způsobené škody. Nejvyšší soud proto zdůrazňuje, že soudy nižších stupňů měly povinnost doplnit dokazování tak, aby byla výše škody jako součást většího rozsahu vzniklé újmy alespoň v zákonem požadovaném minimálním rozsahu prokázána.

Vzhledem k tomu je třeba uzavřít, že je v rozporu se zákonem, jestliže soud na jedné straně zcela odkázal poškozené společnosti s jejich nároky na náhradu škody na řízení občanskoprávní s odůvodněním, že výše vzniklé újmy nebyla dostatečně prokázána (srov. str. 74 - 75 odůvodnění rozsudku nalézacího soudu), ač současně v odůvodnění svého rozsudku uvádí, že újma obou dvou soutěžitelů (tj. společností SETORA a MOSER LEGNO) zcela jistě přesahovala ekvivalent částky 50.000,- Kč (srov. str. 70 odůvodnění rozsudku nalézacího soudu).

Pokud pak jde o naplnění znaku opatření jinému „ve větším rozsahu neoprávněné výhody“, ve skutkové větě výroku o vině v rozsudku nalézacího soudu se pouze uvádí, že z důvodu rychlých obranných opatření obou poškozených MOSER LEGNO a SETORA popsané jednání obviněného nemělo zásadní vliv na změnu klientely obou poškozených společností, které byly ve vztahu ke společnosti BERGGER soutěžiteli. Společnosti BERGGER takové jednání nepřineslo prospěch v podobě zisku nové stálé klientely, takže činnost společnosti BERGGER na českém trhu byla v průběhu roku 2010 významně utlumována a nakonec trh opustila, za celou dobu svého působení pak prodala jen několik málo stovek rakví a též nějaké pohřební doplňky. Z uvedeného části skutkové věty výroku o vině se tak podává, že počínáním obviněného by neměla být společnost BERGGER neoprávněně zvýhodněna, když se jí nijak přes masivní reklamní kampaň na území celé České republiky, konkrétně popsanou v prvním odstavci této skutkové věty výroku o vině, významně nezvedla klientela a naopak činnost uvedené společnosti na českém trhu byla v průběhu roku 2010 významně utlumována a nakonec trh opustila.

Naproti tomu se v odůvodnění rozsudku nalézacího soudu uvádí, že obviněný dosáhl takového

zvýhodnění hospodářského subjektu, tedy společnosti BERGGER, kterému ustanovení o nekalé soutěži má zabránit. Získal právě výhodu klamavým označením zboží a klamavou reklamou o jeho výrobci, díky čemuž také prodal na území České republiky několik stovek kusů rakví. Budeme-li přiměřeně vycházet z ustanovení § 138 odst. 1 tr. zákoníku, lze pro vyčíslení výhod materiální povahy vycházet z částky 50.000,- Kč. V daném případě prodejem několika stovek kusů rakví tuto částku zcela nepochybně získal. Vyjít lze přitom z ceníku rakví BERGGER pro rok 2009, kde nejlevnější kremační nelakovaná rakev byla uváděna v ceně 1.488,- Kč, další rakve potom již přesahovaly částku 2.000,- Kč, ovšem nejdražší rakve stály dokonce přes 5.000,- Kč (srov. str. 70 odůvodnění rozsudku nalézacího soudu).

Podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu neoprávněné výhody ve smyslu ustanovení § 248 odst. 1, 2 TrZ mohou mít jak majetkový charakter, tak i nemajetkový charakter. Neoprávněné výhody imateriální povahy mají zpravidla ten důsledek, že konkurent, který narušil hospodářskou soutěž nekalosoutěžním jednáním, v důsledku toho rozvíjí svůj podnik, rozšiřuje dosavadní provoz, např. výrobu, poskytování služeb, zvětšuje svůj sortiment o nové výrobky či služby, získává lepší postavení na trhu, a někdy může dokonce i diktovat podmínky na trhu v určitém teritoriu a období, popř. také expanduje na nové trhy apod. Neoprávněné výhody majetkového charakteru budou zpravidla mít povahu majetkového prospěchu, který je vyjádřitelný v penězích, a to i např. ve formě zisku nebo jiného přírůstku na majetku. Majetkový prospěch se chápe jako hmotný přírůstek, který nastal (projevuje se) v majetkové sféře poškozeného a je objektivně vyjádřitelný všeobecným ekvivalentem, tj. penězi. Neoprávněné výhody musí být opatřeny ve větším rozsahu. Pro určení většího rozsahu neoprávněných výhod bezprostředně neplatí výkladové pravidlo uvedené v § 138 odst. 1 tr. zákoníku. Pro neoprávněné výhody materiální povahy, které lze vyčíslit v penězích, lze větší rozsah dovodit při částce nejméně 50.000,- Kč. Jde-li o výhody imateriální povahy, pak jejich význam by měl být z hlediska závažnosti srovnatelný s větším rozsahem materiálních výhod. Větší rozsah opatřených neoprávněných výhod může být naplněn částečně materiálními výhodami a částečně imateriálními výhodami. Kritéria jsou převážně ekonomické povahy a mohou se i různě prolínat (srov. č. 8/2009-II. Sb. rozh. tr.).

V této souvislosti Nejvyšší soud zdůrazňuje, že jestliže se neoprávněné výhody majetkového charakteru chápou jako hmotný přírůstek, který nastal (projevuje se) v majetkové sféře jiného, zde konkrétně společnosti BERGGER, a je objektivně vyjádřitelný všeobecným ekvivalentem, tj. penězi, a to i např. ve formě zisku nebo jiného přírůstku na majetku, pak zdůvodnění nalézacího soudu, že obviněný H. Č. prodejem několika stovek kusů rakví zcela nepochybně získal částku 50.000,- Kč, vzbuzuje pochybnosti, jestliže vychází jen z ceníku rakví BERGGER pro rok 2009, kde nejlevnější kremační nelakovaná rakev byla uváděna v ceně 1.488,- Kč, další rakve potom již přesahovaly částku 2.000,- Kč, ovšem nejdražší rakve stály dokonce přes 5.000,- Kč (srov. str. 70 odůvodnění rozsudku nalézacího soudu). Nalézací soud totiž opomněl kalkulovat s náklady na pořízení těchto rakví a také s prostředky, které společnost BERGGER vynaložila, když ve snaze proniknout na relativně uzavřený trh s rakvemi, pohřebními doplňky a službami v oblasti pohřebnictví zahájila za účelem získání klientů masivní reklamní kampaň spočívající v rozesílání propagačních materiálů pohřebním službám, v umístění reklamy na billboardech, tisku a rozesílání časopisu Pieta apod. (blíže viz výrok o vině v rozsudku nalézacího soudu). Při vyčíslení hmotného přírůstku se tak musí přihlížet nejen k nákladům na pořízení prodaných rakví, jejichž počet musí být uveden alespoň v minimálním rozsahu, ale také k dalším nákladům zejména spojeným s reklamní kampaní, které společnost BERGGER vynaložila v rozhodném období. Jak již bylo shora obecně uvedeno, rovněž neoprávněnou majetkovou výhodu musí soud náležitě zjistit a vyčíslit její minimální výši, přičemž se tato minimální výše výhody musí opírat o provedené důkazy tak jako každá jiná okolnost (srov. č. [53/1958](#) Sb. rozh. tr.) a nelze ji stanovit odhadem.

Ze všech těchto důvodů Nejvyšší soud po přezkoumání věci shledal, že jsou ohledně znaků trestného

přečinu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 tr. zákoníku, spočívajících ve způsobení újmy ve větším rozsahu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům nebo opatření sobě nebo jinému ve větším rozsahu neoprávněné výhody, naplněny dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., a proto k důvodně podanému dovolání podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 5. 2013, sp. zn. 12 To 13/2013, podle § 265k odst. 2 tr. ř. zrušil také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a podle § 265l odst. 1 tr. ř. Vrchnímu soudu v Praze přikázal, aby věc obviněného H. Č. v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Toto rozhodnutí učinil v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř. v neveřejném zasedání, neboť vzhledem k charakteru vytknutých vad je zřejmé, že je nelze odstranit ve veřejném zasedání.

V novém řízení Vrchní soud v Praze napraví všechny shora uvedené vady a nedostatky, které byly Nejvyšším soudem zjištěny a shora v podrobnostech popsány. Nejprve se zaměří na zjištění a prokázání většího rozsahu újmy či neoprávněné výhody jako zákonných znaků přečinu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 tr. zákoníku. Na základě doplněného dokazování v otázce vzniklé újmy a neoprávněné výhody stanoví v rámci materiální újmy ve větším rozsahu alespoň minimální výši majetkové škody a srovnatelné imateriální újmy a rovněž tak v případě zjištění materiální neoprávněné výhody ve větším rozsahu i minimální výši takové výhody (prospěchu). V tomto směru je odvolací soud povinen doplnit vyjádření poškozených společností, aby bylo zřejmé, které z položek uplatněné náhrady škody, jak byly poškozenými společnostmi vyčísleny v jejich vyjádřeních k náhradě škody (srov. č. l. 223 a násl., 242 a násl. a 3813 a násl. spisu), tvoří alespoň minimální materiální újmu požadovanou zákonem, tj. 50.000,- Kč, přičemž obdobně bude postupovat u neoprávněné výhody, avšak v případě neoprávněné výhody společnosti BERGGER neopomene náklady, které měla s opatřením předmětných rakví a také s masivní reklamní kampaní na podporu prodeje svých výrobků.

Nejvyšší soud dále zdůrazňuje, že jelikož rozhodoval o dovolání obviněného H. Č. podaném výlučně v jeho prospěch, bude se muset odvolací soud v novém řízení vypořádat i se zákazem reformationis in peius. Nejvyšší soud současně odkazuje na ustálenou judikaturu, podle níž zákaz změny k horšímu ve smyslu § 259 odst. 4 tr. ř. nebrání odvolacímu soudu v tom, aby z podnětu odvolání podaného výlučně ve prospěch obžalovaného doplnil ve výroku svého rozsudku (§ 259 odst. 3 tr. ř.) popis rozhodných skutkových zjištění tak, aby v něm byly obsaženy též skutečnosti vyjadřující zákonem požadované znaky skutkové podstaty toho trestného činu, jímž byl obžalovaný uznán vinným již rozsudkem soudu prvního stupně, které soud prvního stupně sice vzal za prokázané, avšak výslovně je neuvedl ve výrokové části rozsudku, příp. byly prokázány v dalším řízení po zrušení usnesení odvolacího soudu tímto rozhodnutím Nejvyššího soudu. Jestliže se v takovém případě doplnění popisu skutku neprojeví zpřísněním jeho právní kvalifikace, zvětšením rozsahu a závažnosti následků apod., pak se tím nijak nezhoršuje postavení obviněného (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2006, sp. zn. 11 Tdo 1158/2005, publikované pod č. 38/2006-II. Sb. rozh. tr.). Není tedy v rozporu se zákazem reformationis in peius, jestliže odvolací soud rozšíří popis skutkových zjištění o částky, k nimž na základě doplnění dokazování dospěje a jež představují újmu a neoprávněné výhody, které obviněný svým jednáním způsobil, o kterých nalézací soud uzavřel, že škoda byla nepochybně vyšší než 50.000,- Kč, resp. že pro vyčíslení výhod materiální povahy je třeba vycházet z částky 50.000,- Kč (viz str. 69 až 70 rozsudku nalézacího soudu). Naproti tomu nebude možno zřejmě rozhodnout o náhradě škody, byť by jinak takové rozhodnutí z hlediska odvolání poškozených přicházelo v úvahu (Nejvyšší soud rozhodoval jen k dovolání podanému ve prospěch obviněného – srov. § 256s odst. 2 tr. ř.).

Dovolatel ve svém mimořádném opravném prostředku také namítal, že soudy nižších stupňů neuvěřily výpovědi svědka J. Č., který uvedl, že společnost ATC – Auto Truck Centrum, s. r. o., později Transportes y Excavaciones Hermanos Espinosa, s. r. o, převedl přímo na spoluobviněného

C. R., a to bez jakékoliv ingerence obviněného H. Č., a naopak tvrdí, že obviněný Č. spoluobviněného R. (dnes zproštěného obžaloby) používal jako tzv. živého nástroje, což by bylo v rozporu s touto svědeckou výpovědí. Z těchto důvodů Nejvyšší soud rovněž ukládá odvolacímu soudu, aby vyslechl svědka J. Č., který pouze podal vysvětlení v přípravném řízení podle § 158 odst. 5 tr. ř. dne 11. 10. 2010 (srov. č. l. 3585 a násl. spisu), avšak nalézací soud od jeho výslechu upustil, a to poté, co v hlavním líčení konaném dne 8. 1. 2013 nejprve obhajoba trvala na jeho osobním výslechu, ale krátce poté tento procesní návrh „stáhla“ a obhájce uvedl, že již netrvají na osobním slyšení svědka J. Č., neboť mají „zájem, aby řízení šlo ke zdárnému konci“ (viz č. l. 3922 spisu). Přitom se jedná o svědka, jehož výslech byl obhajobou opakovaně navrhován a nalézací soud se k němu v odůvodnění svého rozsudku vyjadřoval, byť ve formě, že neuvěřil obhajobě obviněného H. Č. ohledně setkání spoluobviněného C. R. s J. Č. kdesi na veletrhu v Holandsku, aniž by tohoto svědka v hlavním líčení vyslechl (srov. str. 58 odůvodnění rozsudku nalézacího soudu). Odvolací soud pak pouze zkonstatoval, že nalézací soud měl dostatek důkazů pro náležité rozhodnutí, a proto soud odvolací zamítl návrhy na doplnění dokazování výslechem svědka J. Č. (srov. str. 11 odůvodnění usnesení odvolacího soudu). Vzhledem k tomuto postupu obou nižších soudů Nejvyšší soud považuje za nutné odkázat na problematiku tzv. opomenutých důkazů, která byla opakovaně řešena především v judikatuře Ústavního soudu, který v řadě svých nálezů (sp. zn. III. ÚS 61/94, sp. zn. III. ÚS 95/97, sp. zn. III. ÚS 173/02 – Sběrka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 3, náleží č. 10; svazek 8, náleží č. 76; svazek 28, náleží č. 127 – a další) podrobně vyložil pojem tzv. opomenutých důkazů ve vazbě na zásadu volného hodnocení důkazů a kautely, jež zákon klade na odůvodnění soudních rozhodnutí. Zásada volného hodnocení důkazů tudíž neznamená, že by soud ve svém rozhodování (v úvahách nad ním) měl na výběr, které z provedených důkazů vyhodnotí a které nikoli nebo o které z provedených důkazů své skutkové závěry (zjištění) opře a které opomene. Neakceptování důkazního návrhu obviněného, a to i opakovaného po shora uvedeném postupu, lze založit toliko třemi důvody: Prvním je argument, podle něhož tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Dalším je argument, podle kterého důkaz není s to ani ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost, čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídací potencií. Konečně třetím je pak nadbytečnost důkazu, tj. argument, podle něhož určité tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností (s praktickou jistotou) ověřeno nebo vyvráceno (srov. např. náleží Ústavního soudu ze dne 24. února 2004, sp. zn. I. ÚS 733/01, uveřejněn pod č. 26, ve sv. 32 Sb. nálezů a usnesení ÚS ČR, dále viz náleží ze dne 30. června 2004, sp. zn. IV. ÚS 570/03, uveřejněn pod č. 91, ve sv. 33 Sb. nálezů a usnesení ÚS ČR, náleží ze dne 18. listopadu 2004, sp. zn. III. ÚS 177/04, uveřejněn pod č. 172, ve sv. 35 Sb. nálezů a usnesení ÚS ČR, usnesení ze dne 23. září 2005, sp. zn. III. ÚS 359/05, uveřejněno pod č. 22, ve sv. 38 Sb. nálezů a usnesení ÚS ČR, a další). Odvolací soud v odůvodnění svého usnesení pouze uvedl, že nalézací soud měl dostatek důkazů pro náležité rozhodnutí, a proto zamítl návrhy na doplnění dokazování výslechem svědka J. Č. (srov. str. 11 odůvodnění usnesení odvolacího soudu). Takovéto odůvodnění však není z uvedených hledisek dostatečné, a proto vzhledem k povaze skutečností, o kterých měl vypovídat tento svědek, a shora zmíněnému postupu nalézacího soudu v hlavním líčení dne 8. 1. 2013, je nutno jeho výslechem doplnit dokazování v řízení před odvolacím soudem.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odškodnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Hodnocení důkazů](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výkon trestu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost](#)
- [Předávací vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)